

వృత్తాంత లేఖ

గంజామునుండి వార్తలు.

[మా స్వకీయ విలేఖను యొద్దనుండి] ఆటలు - పంపెములు.

బ్రహ్మపురము, జనవరి 8:—మా కళాశాలవారికిని, పల్లెకొడి రాజావారి కళాశాలవిద్యార్థులకును, నేటేట జరుగు టెన్స్ సుపదెము లీయేడు బరంపురమున జరుగవలసి యుండెను, కాకతాంతరములచే పల్లెకొడివిద్యార్థులు రా నందున నీయేడు జరుగలేదు. బరంపురమువారే విజయము లై నటుల నిర్ణయింపబడి వారికి గిన్నె యొసంగబడును.

ఇచ్చాపురములో, శ్రీకృష్ణము, బరంపురము, శ్రీకా తుళము, ఇచ్చాపురము విద్యార్థులకు జరిగిన క్రీకెట్టు జూనియరుపదెము లంతమైనవి. శ్రీకాతుళపు విద్యార్థులు విజయములైరి. వారి యంతాహమునకు మేర లేదు. బాండు వాద్యములతో నూరేగిరి.

పల్లెకొడివారు కాల్పాంతియాటలకు బోనంకున, నీ యేడు నవి శ్రీకాతుళములో, బరంపురము శ్రీకాతుళము వారికి మాత్రమే జరిగినవి. ఈగిన్నె ప్రతిస్థాపింపబడినదాది అనగ రమామి 17 వత్సరములనుండి బరంపురమువారే అవి చ్చిన్నముగ దీనిని గెలుచుచున్నారు. ఈయేడుకూడ బరం పురం విద్యార్థులే గెలుపొందిరిని తెలియజేయుట కెంతయు సంతోషిల్లుచున్నారు.

మా యూరి క్రీకెట్టు సంఘమువారి రిటీవల రాజ మహేంద్రవరపు క్రీకెట్టు సంఘమువారిచే స్థాపింపబడిన షీల్డును జయించిరిని తెలుపుట కెంతయు సంతసముగ చున్నది. ఈషీల్డును నీ రివివరలో నొకసారి జయించియుండిరి.

కల్లికోట కళాశాల.

ఉదారులకు మా కళాశాలప్రధానోపాధ్యాయు లీ యేటి యింటనుండియేటు పరిక్షకు విద్యార్థులనెల్లరిని బంపి రని వినుచున్నాము. గణపతయ్యయ్యగారు సుప్రసిద్ధులు గాని వీరిటీవల తమ విద్యార్థులను ఈయూరి స్వరాజ్య సమితిలో నె స్థాపింపబడుటకు ప్రేరేపించిరిని విధించిరిని న్యాయుండి యా ప్రతికలో ప్రకటింపబడి యుండెను, వీరు లత్యయము చేయకుండు టెంతయు కోచనీయము.

పురపాలక సంఘము.

మా క్రొత్త యధ్యక్షులు, ఏ. పి. పాత్రో బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిటీవల చార్జ్ పుచ్చుకొనినదాది క్రద్ధతో బని తేయు చున్నారు. వీరి రెండేండ్లను బనిచేసినచో నెంతయును కీర్తి గడింప గలరని మా నమ్మకము.

ఉద్యోగములు.

మాయూర సబుజడ్డిగనుండిన వావిలాల వేంకటేశ్వర ధాని, బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి రిటీవల, నుపకారవేతనముపై నుద్యోగమును చాలించుకొని స్వగ్రామాన్నిబులై చనిరి. వీరు పోవునప్పుడు మాయూరిలో రెండు మూడు వైదికబ్రాహ్మణ విందులు జరిగినవి.

కృష్ణదేవరాయ భాండాగారము.

వై భాండాగారము బారువలో నున్నది. ఉత్సాహ వంతులగు తిత్తి బలరామయ్య నాయకుగారే దానికి ప్రాణ ము. వారి జనకులును, సుప్రసిద్ధవక్తలునునగు తిత్తి వాల కృష్ణయ్య నాయకుగారా భాండాగారమునకు నూతనమంది రము నొకదాని నిర్మించి యొసంగున్నారనియు, ఏతస్యందిర శంఖస్థాపన మహోత్సవ మచిరకాలములో జరుగవన్నదని యు వినుచున్నాము. బాలకృష్ణయ్య నాయకుగారి భాషాభి మానము క్లాపూపాత్రము.

ఏజంటు కావలయును. 624

కోచ్చిక్, తిరువాత్కూరు, మైసూరు, సింహళము ఈదేశములనుండి మాప్రసిద్ధి చెందిన వస్తువులను అమ్ముటకు దీతము మీదగాని, కమ్మివక్ మీదగాని ఏజంటు గావల యును.

ప్రసిద్ధి చెందిన నుబస్కుసుమ్ తలనూనె పెద్దబుడ్డి 1 కి రూ. 1 చిన్నబుడ్డి 1 కి ఆ. 0-12-0.

హిందువులకు క్రొత్తదియు వింతయునగు జపనీయ వెండి గిట్టు మాత్రలు "సేమింటాను" ను కొను వర్తకులు ప్రజలుకా వలయును. ఇది గొంతులో కల్గెను తీసివేసి సుఖము నిచ్చును.

ఇది ప్రత్యేకము కావలయుండి మూలికల నుండియు తయారు చేయబడియున్నది. ఉపన్యాసకులకు పాటకుల కును చాల ప్రశస్తమైననుండు. ఒకసారి వాడిన ఇక నెప్పటికి వదలరు ఆ 2 లు నుండి రూ. 2.0.0. వరకు నుండును.

ప్ర గ మేము రత్నములయందును ఇమిలేవకరాళ్ల యందును వ్యాపారము చేయుదుము.

బొంబాయి సేమింటాన్ డిపోవారికిని కలకత్తా

కొండర్ సన్ డ్రాఫ్టువారికిని ఏజెంట్లము.

ది సాత్ ఇండియన్ ట్రేడింగు బ్యూరో

11 ను వడవల్ల పే.శ్రీనిధి, మద్రాసు

అమలాపురం వార్తలు

[మా స్వకీయ విలేఖను యొద్దనుండి]

కాలమానము

అమలాపురం, జనవరి 7:— ఈ సంఘము జూలై నెల మొదలు నవంబరు మాసాంతమువరకు గురిసిన వర్షమునకు మితిలేదు. వరి సస్యము చాలభాగముకుల్లి నశించినది. పశు వులు చచ్చుచే రోగపీడితములయి కృశించినవి. దీనివై కలరా అధికమయ్యి యాపట్టణముందును పల్లెలందును గూడ ప్రజల మిక్కుటముగ బాధించినది, ఇప్పుడు కొంతకాలం గలిగినది.

పురమందిరము

మా పట్టణమున నీపేరుతో నొకకట్టడము గలదు. కాని యది పడుగు రోకసారి వచ్చినచో కూర్చుండుటకైన పో టివ్యుజాలదు. సభలు జరుపుటకు బొత్తుగ వలచుపడదు. తస్యందిర మభివృద్ధిచేసి యద్దానికిం గేలికాశాఖంగూడ చేర్చు టకు కొందరు యువకులు ఉత్సాహవంతులయి యున్నారు. ఈ నూతనాత్మక్యముం బురికొల్పుచున్న మా అమలాపురం, రాజోలుడిట్టిప్త మునసబులు మిగుల వందనీయులు. పాత తాలూకాక చేరి యెరుటనున్న కాశీపులమున తమకిచ్చుని దొర తనమువారికి అట్టి పెట్టుబడినది.దాని నిచ్చుటకు మాభివ్యుద్ధివిజ నల్ ఆఫీసుకు కింగుదొరగారు వాగ్దాన మొసంగిరిగాని, ప్రాత మూలకముగ ను త్తరువు లింకను ఒసగియుండలేదు. అది స్వా ధీనమైనతోడనే ఒక భవననిర్మాణమును కేలికాంగణమును నిర్మింప మావారు సమకట్టుచున్నారు. వీరి యుద్యమంబు నీ శ్వరండు నిర్విఘ్నముగ కొనసాగించుగాక.

రాజవోలు మునసబుకోర్టు

రాజవోలు టెంపరరీ డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టును పేరిట నీపట్టణంబున నొక సివిల్కోర్టు 1916 సంవత్స రారంభము నుండియు పనిచేయుచున్నది. దీనికి రాజవోలు రివిన్యూ తా లూకాలోని అభియోగముల పరిష్కరించు నధికార వీయ బడినది. అట్టి గ్రామములు సుమారు 110లు గలవు. అందు 50 గ్రామములు నగరండివిజనని సుమారు రెండుదా గ్రామములు కొత్తపేట డివిజనని సంఘభవింప బడినవి. నగరం డివిజను లోని గ్రామములలో నమలాపురమునకు 15 మైళ్లకు వైబడని గ్రామములు రమారమి 30 గ్రామము లుండును. మిగిలినవి 30 మైళ్లకు మించవు. కొత్తపేట డివిజనులోని గ్రామములును ఇట్లే 15 మైళ్లకు లోపు దూరముగలవి 40 గ్రామము లున్నవి. తక్కిన గ్రామములలో మిక్కిలి దూరము 32 మైళ్లు ఇందుచే రాజవోలు తాలూకాలోని గ్రామములలో రమారమి 70 గ్రా మములు అమలాపురమునకు 15 మైళ్లలోపుగను తక్కిన 40 గ్రా మములు 30 మైళ్ళవై బడకను నున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో రాజ వోలుకోర్టును నమలాపుర గ్రామమున స్థిరముగ నుంచుటయే ప్రజానుకూలముగ నుండును. రాజవోలు అన్ననో యే యరు వది ముప్పది గ్రామములవారికో చేరువగ నున్నదిగాని, తక్కిన డెబ్బది యెరుబది గ్రామములకు కడుదూరము. మిక్కిలి దూరస్థగ్రామము 45 మైళ్లు. ఇదిగాక రాజవోలునకును నితర గ్రామములకును గమనాగమన సౌకర్యములు లేవు. బసలకు తగిన యేర్పాటును లేవు. ఈ నిధముగ కొత్తపేట డివిజను వారు కొంతమందియు నగరం డివిజనువారు కొంతమందియు తమకు సివిల్ కోర్టును అమలాపుర పట్టణముననుండిన సే సు పాయమని అట్టిలు పెట్టుకొన్నట్లు విన్నారము. ఇప్పుడు ఆ కోర్టును స్థిరముగ నుంచుటకు స్థలనిన్నయ మేర్పరచుటకును హైకోర్టువారిలోంచియున్నారని వదంతి కల్గినది. కాబట్టి ప్రజల టేవలాభముల హృదయ పీఠమునం దిడి యా కోర్టు కాశ్వతముగ నమలాపురము నుండునట్లే యేర్పాటుతురని హై కోర్టు వారిని కోరుచున్నాము.

రాజమండ్రి అడిషను కోర్టులు.

మొదటి అడిషనుకోర్టుని రెండవ అడిషను కోర్టుని రెండు కోర్టులు 1916 సంవత్సరములో పనిచేసినవి. రాజమహేంద్రవరం డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టులో యాక్రొత్త నూర్పులు గలిగినతరువాత ఒక మునసబు ఒక సంవత్సరములో చేయగలిగిన పనికింటె యెక్కువలేదు. ఆకోర్టున కల్లియోగ ముల బరిష్కరించుటకు సహాయ మవసరము లేదు. ఈరెండు కోర్టులకును అమలాపురం రాజవోలు రామచంద్రపురం కోర్టులనుండి యభియోగముల బంపుమండిరి. గత సాలన మా రాజవోలు అమలాపురం కోర్టులనుండియే ప్రత్యేకము 600 వ్యాజ్యములు పంపబడినవి. కక్షీదార్లు గమనాగమనములకు విశేషశ్రమ నొందుచున్నారు. రాజమండ్రి చేరుటకు ఒకరోజు పడవపై కాలువలమీద ప్రయాణము చేయవలెను. కాలు వల చేరుటకు వారిగ్రామములనుండి వచ్చుటకు మరియొకరో జు పట్టును. ఒకరోజు వాయిదా యున్నదనగానే రాజమం

డ్రికి చేరినగాని వ్యాజ్యములలో స్తీడన సలహా చేసి కక్షీ దార్లు సేద్యముగ నుండుటకు వీలుండదు. వ్యాజ్యములు విలువ గలిగిన వయినను స్వల్పవిలువయే గలవిగా నున్నను కక్షీదారు లకు వ్యయ మధికమగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ఆకోర్టులు రెం డును రాజమండ్రియందుంచి అమలాపురం, రాజవోలు, రామ చంద్రపురం తాలూకాల ప్రజల నచ్చటికి బొమ్మనుటకంటె నొకకోర్టును కాకినాడయందును రెండవ కోర్టును అమ లాపురమునందును ఉంపించిన నెంత యనుకూలమో మాజిల్లా జడ్జిగారికి గాని యితర ఆఫీసుగ్లకు గాని తట్టికపోవుట మిక్కిలి యాశ్చర్యకరము, ఈసంవత్సరమందైన ప్రజల కట్టి బాధకలుగకుండ నాకోర్టులను మార్చుని గాభవిక్యాసముతో నున్నాము. ఏకాసన సభాసభ్యులలో దొరతనమువానిని ప్రక్షిం చియో మరియొక విధముగనో యామార్పు గలిగించి పుణ్యము గట్టుకొందురని నమ్ముచున్నాము.

11 వ గోదావరి మండలసభ.

ఈ సభ మా పట్టణమున జరుపబడుట కా హ్యసించ బడినది. దీనివై మంచిపలుకుబడి గల సన్యాససంఘ మేర్పాటు కాబడినది.వాడేవు రామమూర్తి, చావలిలక్ష్మీనాథారాయణగార్లు కార్యదర్శులుగ నియమింపబడినారు. వారు గ్రామముల వెం బడి తిరిగి చందాలను వసూలు చేయుచున్నారు. సభి రాబోవు యేప్రిలు మొదటివారములో యాక్టును సెలవులలో జరుప నూహించుచున్నట్లు వినుచున్నాము. అప్పటికి కాలువలు తెరవబడియే యుండును. కనుక గమనాగమనములకు గాని పానోదకమునకు గాని కొంత యుండదు. సెలవుదినము లగు టచే నితర తాలూకా వాసులకును ఆనుకూలముగ నుండ గలదు. సన్యాససభవారి ప్రయత్నములు నిర్విఘ్నముగ కొన సాగుగాక యని భగవంతుని వేడుచున్నాము.

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొన్నేటు కాబడినది.

నోటీసు

1917 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 1-వ తేది లగా యతు ఈక్రింది మార్పులు అమలులోకి వచ్చును.

(1) మదరాసు నుండి బయలుదేరు బెంగు లూరు మెయిలుబాడి మొదటి రెండవ తరగతుల ప్రయాణీకులను వారి నొకర్లను తీసికొనిపోవు నిమిత్తము పెరంబూరు, తిరువళ్ళూరు స్టేషనులలో ఆగును. మరియు అర్జీణము అంతకువైగానుండు స్టేషనులకు బోవు మూడవ తరగతి ప్రయాణీకు లను సయితము ఆబాడిలో తీసికొనిపోవును.

(2) బెంగులూరు మెయిలురైలు తిరువళ్ళూరు, ఆవడి, పెరంబూరు, బేసికాబ్రిడ్జి స్టేషనులలో అన్ని తరగతుల ప్రయాణీకులను దించుటకును మొదటి, రెండవ, తరగతుల ప్రయాణీకులను వారి నవుకర్లను ఎక్కించుకొనుటకును ఆగును.

(3) మదరాసుకు వచ్చు బొంబాయి మెయిలు బాడిని అన్ని తరగతుల ప్రయాణీకులను దించుట కును మొదటి రెండవ తరగతుల ప్రయాణీకులను వారి నొకర్లను ఇరుగుమడియేటు హైసు ప్రయాణీ కులను ఎక్కించికొనుటకును తిరువళ్ళూరు, పెరం బూరు బేసికాబ్రిడ్జి స్టేషనులలో ఆగును.

గమనక:—1916 సంవత్సరము నె 25 రు కోచింగున ముగిసి 40,41,46,49 మొ 165,88,83 పేజీలలోని క్రిందిభాగమున నుదహరింపబడియున్న ప్రకారము గ్రాడుగ్యాజింగి, నార్లు ఈర్లు, నార్లు వెస్టు వైనుల లోను మీటరు గ్యాజింగి పూనా బెల్గాం సెక్సనులోను నడచు మెయిలు బండ్లలో మూడవ తరగతి ప్రయాణీకులను కొంత దూరమువరకు తీసికొనిపోవు విషయము లోని నిషేధమును రద్దుచేయడ మవును.

4. 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగున 20,23 పేజీలలో చెప్పబడియున్న ప్రకారము మొదటి రెండు తరగతుల ప్రయాణీకుల కొరకు పోవు భోజనపుబండి, హిందూ ప్రయాణీ కులకొరకు పోవు ఫలహారపుబండియు ఆపబడును.

గౌరవనీయులయిన మహమ్మదలీ జిన్నా.
(అఖిలభారత వస్తీయ మహమ్మదీయ మహాసభాధ్యక్షులు)

కాకినాడ సమాచారములు.

(మా స్వకీయవిలేఖరుని యొద్దనుండి)
బిసాంటు దొరసాని రాక.

కాకినాడ జనవరి 10:— ఆనిబిసాంటు దొరసానిగారు పునఃసంధియైన హోమయూసుగురించి యిచ్చిన గంభీరప న్యాయములన నిదటి పాఠ బృందమునకు కొంత విభావము పోచ్చి తాము దేశక్షేమముకొరకు పొలుపడి కేవల మధి కారుల కృత్రిమ యుగ్రహమునే కాక్షించుచు కాలము గడపుట తగదని తెలియగల్గుటకు హేతు వమ్యులు. నిజయ నగరము విశాఖపట్టణములం దీయబడిన హోమయూసు సంబం ధపు ఉపన్యాసములకన్న కాకినాడయం దీయబడిన యుప న్యాయమున మాత్ర నిమయము లనేకములు కలవనియు, అందలి భావములు, నిదర్శనములు, ఆనేకము నిరుపమానము లనియు నామెయనువరంగమే తెలిపియుండిరి. జిల్లాకల్యాణ కౌటి రలు సి. వి. ఇ. గారు; పోలీసు నూపరింటెండెంటు వైస్రొ గారు సభకువచ్చిరి. తరుమగ కలెక్టరు లిట్టిసభలకు వచ్చి యచట జరుగు వాదప్రతివాదములను వివరంబుటవలన తమ క్రండి యుద్యోగములు పంపుమండు రిపోర్టులతో సుంతుట్టు లగుటయో; దుర్బుధుని చెందుటయో సంభవించును. కావున మండలాధికారులు తీరిక గావించుకొని యిట్టిసభలకు వచ్చుట పర్వధిధముల శ్రేయస్కరము.

మ్యూనిసిపలు

7-వ వార్షికము మొదలగు నెన్నుకొనబడిన తోటకుర రంగ నాయకులు నాయకుగారి యెన్నిక నాక్షేపించుచు ములు కుట్ల అయ్యారాయయ్యగారు దాఖలుచేసిన ఆర్జీని కలెక్టరు గారు నిరాకరించిరి. ధర్మకార్యముపేరు చెప్పి పోట్లకు ప్రభువైట్టుటకు రంగ నాయకులు నాయకుగారు నివృత్త జియ్యన్న గారివద్ద రూ 200 ల నిలువయుంచెనన్న విషయము గుఱువుకాలేదని నిరాకరింపబడినది. వార్షికో ధర్మకార్యము కొరకు రూ 200 లు మ్యూనిసిపలువారిపరముగా నిర్దు యని రంగ నాయకులు నాయకుగారు చెప్పటం లంచము కానేరదని కలెక్టరుగారు తీర్మానించిరి. ఈ సందర్భమున కడచిన జూలై 1 తేదీని ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రకటింపబడి జాబు నకు అయ్యారాయయ్యగారు కల్పించిన ప్రతికూలాధ్యమును హెడ్డక్వాటర్ డిప్యూటీకలెక్టరుగారు నాయకుగారి కను మాలముగ సమర్థించిరి. 4వ వార్షికము నెన్నుకొనబడిన పరిమి ద్రకపాటి నాయకుగారివైన రావుబహద్దరు వైదా వేంకట వలపతిగారు చేసిన యాక్షేపణ ఆర్జీనిచాలా జరుగుచున్నది.

జమాబందీ.

జిల్లా కలెక్టరు గారు రామచంద్రపురము తాలూకా యొక్క హెడ్డక్వాటర్ల డిప్యూటీ కలెక్టరు గారు అమలా పురము తాలూకా యొక్క జమాబందీని ఈ నెలలో నారం భించి జరుపుదురు. కాకినాడ తాలూకా జమాబందీ 22 ఫిబ్ర వరి నెలదూ 15 చూపురకు జరుగును.

ఒక మొండివాడు.

బొత్తా ఆవులస్వామి అను బాలుగు దొంగతనముచేసి నందున వానిని చెన్న పురి రిఫర్మటరీ పాఠశాలకు పంపించిరి.

వాడచటినుంచి వచ్చిన వెనుక రామచంద్రపురము తాలూకాలో జవానుగ నియమించిరి. దొరతనమువారి కొలువునకుడ వాడు దొంగతనమును మాననందున వాని నుద్యోగమునుండి బహిష్కర పు చేసిరి.

అన్నదాన సమాజము.

కాకినాడ అన్నదాన సమాజమునకు చివ కాలము ట్ర స్టీగనుండిన శ్రీకాకుళపు వేంకట్రావుగారు సమాజద్రవ్యమును వారిచివారని తేబడిన ఫిర్యాదు రుజువు కాలేదని కాకినాడ డివిజనులు మేజిస్ట్రేటుగారు కొట్టిచేసిరి.

మునసు కొట్ట.

రామచంద్రపురము డిస్ట్రిక్టు మునసుకొట్టను రామ చంద్రపురము మకామునందే స్థాపించుటకు గురించి ఆ తాలూ కా ప్రతినిధు లీ నెల 4 తేదీని రాజమండ్రి వెళ్లి జిల్లాజడ్జిగారిని దర్శించిరి. కొట్ట నచట నుంచుటకు తగినయిల్లు లేదను మిష యొక్క టిడక్క నేరు కానరాదు. అది యథాగతము కాదని తెలుపుటకు శ్రీ రాజా కాకర్ల పూడి చిన రామచంద్రరాజు బహద్దరుగారు డాక్టరు జ్యోషీ ఎలయర్ని క్రినివాసరావు పంతులుగారు, చిలుకూరి శేషగిరిరావుగారు చిట్టూరి వేంకట నృసింహ రావుగారు మొదలగు ప్రముఖులు డిప్యూటీమేజిస్ట్రే గేగిరి. వారు చెప్పినవిషయములను శ్రద్ధతో నాలోచించి మోకొట్టకు రిపోర్టుకు పంపుదుమని జడ్జిగారు చెప్పిరి.

ఒక దొంగతనములు

కాకినాడ రేవున సముద్రమున సరకుల దొంగతనము లను నివారించుటకు వ్రెసిడెన్సీ పోస్టుఆఫీసరు గారు నూచిం చిన ఏర్పాటులను గురించి పోస్టుకన్స్టేబుల్స్ బోర్డువారు యో చించి క్రిందికితని తీర్మానించిరి. స్టీమరు రేవులోనికి వచ్చినదని నిజమగు వస్తమానము తెలియంతవరకుపడవలుపూలును విడువ కూడదని వ్రాసినయోర్పాటు ప్రస్తుత మసంభవము. స్టీమరు యేబంట్లు ఆఖరురేవు నుండి స్టీమరు బయలుదేరినదని పోస్టు ఆఫీసరుగారికి ఒక లోడింగునోటీసు పంపినయెడల ముందుగ చాల వ్యవధియుండగ అక్కడకు పడవలువెళ్లి యుండుటకు వీలు కలుగదు.

తాలూకా బోర్డులు

తాలూకాబోర్డులకు ప్రత్యేకము ఇంజనీరు ఎస్టాబ్లిషు మెంటులను ఏర్పరచుటకు గురించి, డిస్ట్రిక్టుబోర్డు తాలూకా బోర్డులవారి యభిప్రాయములను తెలియగోరుచు గవర్నమెం టువా రొకయుక్తరువును జారీచేసియున్నారు. మా జిల్లా బోర్డువారు మొదల అభిప్రాయములను కనుగొనుచున్నారు.

బాపట్ల తాలూకా క్రొత్తచెరుకురూ గ్రామమునందు పోస్టాఫీసు లేకుండుటచే గ్రంథాలయముల మచితముగ నిచ్చె దున్న గ్రంథములు దరఖాస్తుదారలకు సకాలమున కందుట లేదు.

1915 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల మొదలు 1916 వ సంవత్సరము డిసెంబరు ఆఖరువరకు గుంటూరు మండలమునందు నూతనముగ యేర్పాటు చేయబడిన గ్రంథాలయముల పేర్లను, స్థాపనతేదీని, తెనాలిలోని గుంటూరు మండల గ్రంథాలసంఘ మునకు తెలుపవలయునని కోరుచున్నారు.

జాబు లు.

విలేఖరులకు సూచన

తునిపురవాసి, నరసారావుపేట పురవాసి, సంతకము లేని జాబులను ప్రకటింపజాలము. బరంపురము విశోదకేసరి ; సంజేహము ; కొరుటూరువిలేఖరుడు; ప్రకటింప లేనందునకు చింతిలుచున్నాము:—సంపాదకుడు.

ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ.

అన్యూ.

బుధవారము 4 తేదీని నెల్లూరుపురసాధమున నెల్లూ రువిద్యార్థుల సభయొకటి ముత్తరాజు కవకాయయ్యగారి ఆధి పత్యముక్రిందజరిగినది. అక్కరాజు లక్ష్మీనరసింహముగారు ఆంధ్రవిద్యార్థిసభను గురించి యుపన్యసించిరి. వారు ప్రభువునను ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ నొకదానిని జరుపలేనను నభిప్రాయముచే పదిసంతకముల క్రిందనే నెల్లూరున నొకసంఘము నేర్ప రచిరనియు తగుసహాయ మప్పుడు వారికి కలుగక పోవుటచే నాయుద్యమమునకప్పుడు జయము గలుగలేదనియు నుడివిరి. అందుచే ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ విత్తనము కాకినాడలో నాట వలసి వచ్చెననియు నెల్లూరు పెన్నునది నీటిచే నావితనము మహావృక్షము కావలెననియు జెప్పిరి.

వీరి యుపన్యాస మైనతర్వాత ఆంధ్రవిద్యార్థి సభకు ఆహ్వానసంఘమేర్పడు నంతవరకు కార్యములను జరుపుటకు గాను తత్కాలికసంఘ మొక పేర్పెట్టబడినది. కరాళాల విద్యార్థులగు నరసింహంగారును హైస్కూలు విద్యార్థులగు అనంత నారాయణయ్యగారును, తత్కాలికసంఘమునకు (ప్రావిడెన్స్ కమిటీ) కార్యదర్శులుగను తోట గజపతివా. యదుగారు తోటాధిపతిగను నెన్నుకొనబడిరి. ఈసంఘము వారు ఆహ్వానసంఘము సభ్యుల శ్రేయ్యు కొనెదరు ; స్వరూపము లేకయున్న ఆంధ్రవిద్యార్థిసభకు స్వరూపము నొసంగెదరు. ఆహ్వానసంఘముయొక్క ప్రభుసభ ఏప్రిలునెలలో జరుగ వలసినటుల తీర్మానించబడినది. ఆహ్వానసంఘములో సభ్యు లుగ జేరగోరువారు కక్షాశాల విద్యార్థులుగనున్న నొకరూ పాయకు తక్కువలేకను, హైస్కూలు విద్యార్థులుగ నున్న నెనిమిదికాలకు తక్కువలేకను చెల్లించవలసియుండును. ఈ తీర్మానము లైసతర్వాత సభాధ్యక్షులకు కవకాయయ్యగారు విద్యార్థులకు కావలసిన సహాయము తామెనర్పదమనియు నెల్లూరు పెద్దలవలెగాక విద్యార్థులు శ్రద్ధతోను నుత్సాహము తోను పనిచేయవలెననియు చెప్పిరి.

మన్నే పల్లి శ్రీరాములు.

4 తేదీని గుంటూరునందున్న టవున్ హైస్కూలులో యువజన సాహితీసంఘ పక్షమున ఉమ్మే అలీషా గారు “హైందవ సాభాత్పత్వము”ను గూర్చి ఆంధ్రమున నుపన్య సించిరి. వీరి యుపన్యాసము హిందూశాస్త్ర పురాణోపాస ములయొక్క యుపమానములతో గూడియుండుటచే మిగుల మనోహరమై సభ్యురంజకమై యొప్పియుండెను. వీరు మహమ్మ దీయులైనను వారి సంస్కృత, ఆంధ్రపదముల యుచ్చారణ బ్రాహ్మణుల సుశబ్దములకు దుల్యమై యున్నది. వీరు భారత వన్మయొక్క ప్రాచీనచాిత్రమును క్రోడీకరించివెల్చి పదప మహమ్మదీయ హిందూ సాభాత్పత్వమునుగూర్చియున్నట్టిచిరి. సభకు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు (బారిష్టరు) అగ్రాసనాధిపతిగ నుండిరి. ఉపన్యాసకులు హిందువుల సుగుణ సంపత్తినిగూర్చి ముచ్చటించిరి. అగ్రాసనాధి పతిగారు మహమ్మదీయుల ఉపాధిభావమును, అర్బురు చక్ర వర్తియొక్క రాజ్య పరిపాలనమునుగూర్చియు నాటికాలమున హిందూ మహమ్మదీయుల యొకమత్యమునుగూర్చియు ముచ్చ టించిరి. సభకు పలువురు మహమ్మదీయులుకూడ విచ్చేసిరి. కడపట వెలగపూడి సుబ్బారావుగారు అలీషాకవిగారి యుప న్యాయమునకు అనకాకమున గల్గించిర అంజుమాను సంఘము వారికి, ఉపన్యాసకులకు, అగ్రాసనాధిపతి గారికి వందనము లొసగినపిదప సభముగిసినది. గుంటూరునందలి మహమ్మదీయు లందరు కలిసి అంజుమాను ఆవుపేరుతో నొకసంఘము నేర్పా టుచేసిరి. దానిపక్షమున మహమ్మదు జన్మదినోత్సవ సందర్భ మున వందలకొలది బీదలకు అన్నదానము చేయబడినది. దీని నిమిత్తమై పురమధ్యమున వారి కియ్యబడిన ప్రదేశములో నొక గొప్ప మందిరము నిర్మింపబడినది.

గుంటూరు జిల్లా సంఘమునందలి రాష్ట్రీ సాహిత్యాలయము.
40 వందల చదువుకొనుచున్నారు. నందిరి నిగ్గాణమునకై
ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాని కొందరు పెద్దమనుష్యులు
కాని యభివృద్ధి భంగకరముగ నున్నారట.

వరదలు - ఆంధ్రపత్రికనిధి

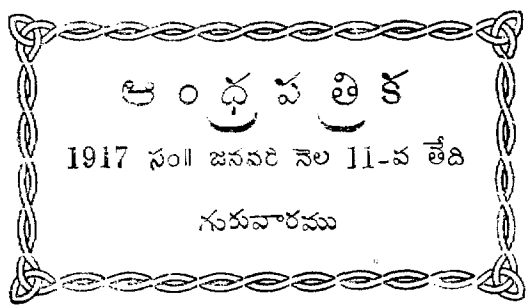
(0)

జనుకటి నిల్వ నూ 6967-12-1
11-12-16 న తేదీనాటికి బాంకివారు ఇచ్చినవడ్డీ 12-2-5

నెం. నూ. 6979-14-6

విషయానుక్రమణిక.

దాక్షిణ్యము	2
పుట్టినది	3
బాబులు	4
కలకత్తాబాబు	5
ప్రధానవ్యాసములు	
ఆంగ్ల మంత్రాలోచనసభ	6
కావ్య-వాక్యములు	7
విరోధానుభవసంగ్రహము	
విదేశీ తంత్రవాదము	8
దేశీయ తంత్రవాదము	9
యుద్ధానంతర సంస్కరణములు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	11-12
దేశాధిపతులు	18

ఆంగ్ల మంత్రాలోచనసభ.

యుద్ధము సుస్థిరనిర్మాణములను అస్థిరనిర్మాణములను జేసినది. యుద్ధమును జేసెడి అన్ని రాజ్యములందును రాజ్యాంగనిర్మాణములు తలపని తలంపుగ మారినవి. ప్రజాతంత్రము పేరునకు మూత్రము గలదు. దేశరక్షణమునకు దత్తులని నమ్మినవారికి ప్రజలు సర్వాధికారము నొసంగిరి. బ్రిటీషు పార్లమెంటునందు లాయీడు జాజ్జిగారు మూత్ర, యుద్ధాంగమంత్రి, సర్వాధికారి. మంత్రి, మంత్రాలోచనసభ, ప్రజాప్రతినిధి సభలయం దధికసంఖ్య గలవారి ప్రతినిధిగ నుండవలయునను సిద్ధాంతము పోయినది. 1911-వ సంవత్సరమునందు పార్లమెంటు ఎన్నికలు జరిగినపుడు 272వ లిబరలులు 84వరు సేవనల్పియు 40 మంది లేబరరులు 272 మంది కన్వేట్టివులు సభ్యులుగ జేరిరి. లిబరలు క్షేమకు చేరినవారి బలము హెచ్చుగ నుండి నందున వారి విశ్వాసమునకు పాత్రుడైన ఆస్క్వితు మంత్రిత్వమును వహించెను. ఇప్పుడు మంత్రియైన లాయీడు జాజ్జిగారు ఏ కక్షీవారి విశ్వాసమునకు గాని పాత్రుడు గాడు. లిబరలు లందరును జాజ్జిగారి మంత్రాలోచనసభయందు జేరుటకు నిరాకరించిరి కన్వేట్టివులును లిబరలులును మంత్రిత్వమునకు జేరిరి. సంయుక్తమంత్రాలోచనసభ పోయి జాతీయ మంత్రాలోచనసభ ఏర్పడినది. ఈ విశిష్ట సమయము గారకులు కన్వేట్టివు పత్రికా నిర్వాహకులు. ముఖ్యముగ నార్తుక్లిఫు ప్రభుత్వ మంత్రాలోచన సభయందు సభ్యుల సంఖ్య 24 నుండి 5 నకు తగ్గించబడినది. మంత్రాలోచనసభయందుగల లాయీడుజాజ్జిగారు లిబరలు, హౌండ్స్ టౌరు లేబరరు, క్విన్స ప్రభువు, మిల్నరు ప్రభువు, బోనరూలా కన్వేట్టివులు. మంత్రాలోచనసభయందు గాని ప్రజాప్రతినిధుల సభయందు గాని జాజ్జిగారి యభిప్రాయములతో నేకీ

భవించ గల యధికసంఖ్యాకులు లేరు. మిల్నరు కర్జనుప్రభువులు బోనరుల కన్వేట్టివులు. హౌండ్స్ టౌరు లేబరరు. జాజ్జిగారు తమ యసామాన్యమైన సాహసమువలన నీ సభను నిర్మించ గలిగిరి. యుద్ధ మారంభమైనతరువాతను జాజ్జిగారి రెండు సంయుక్తమంత్రాలోచనసభలును అస్తమించినవి. జాతీయ మంత్రాలోచన సభ కేమిగతి గలుగ నున్నదో జాజ్జిగారు నిర్ణయింపనేరరు. ఈమార్పులకు గారణమైన నార్తుక్లిఫు పత్రికావర్గపు బలమే నూతన మంత్రాలోచన సభను నిర్మాలము చేయవచ్చును.

ఆస్క్వితుగారు రిఫారము క్లబ్బునందు జేసిన ప్రసంగమువలన లాయీడు జాజ్జిగారు నార్తుక్లిఫు పత్రికావర్గముతో జేరి వారిపతనమునకు దోడ్పడిన విధము విశేషమగుచున్నది. జాజ్జిగారు యుద్ధాంగ మంత్రి యైనతరువాతను యుద్ధవ్యవహారములను బాగుగ నిర్వహించుటకు మంత్రాలోచనసభ చిన్నదిగ నుండవలయునని కోరెను. ఆస్క్వితు దాని కంగీకరించెను. మంత్రాలోచనసభను చిన్నదానిని జేసిన తరువాతను జాజ్జిగారు మంత్రాలోచనసభయందు ఆస్క్వితుగారి మిత్రు లుండుటకు వీలులేదని తెలిపెను. ఆస్క్వితుగారు కొంతవరకీ మార్పుల కంగీకరించెను. అనంతరము జాజ్జిగారు ఆస్క్వితుగారు మంత్రిగ నుండినను యుద్ధాలోచనసభయందు ప్రమేయములేకను తటస్థుడుగ నుండవలయునని కోరిరి. యుద్ధాంగములు విదేశ వ్యవహారములు జాజ్జిగారు వారి యధీనమునందుండవలయునని కోరిరి. ఆస్క్వితుగారు నామకార్థము మంత్రిగనుండి ఇతర శాఖల కాధిపత్యమును వహించవలయునని జాజ్జిగారు తెలిపిరి. ఆస్క్వితుగారు యుద్ధాలోచనసభయందు తనయాధిపత్యమును వదలుకొనుటకు వీలులేదని నిశ్చితాభిప్రాయమును తెలిపెను. జాజ్జిగారు చాలించుకొనిరి. మంత్రాలోచనసభలోని కన్వేట్టివులు చాలించుకొనిరి. ఆస్క్వితు గారు ప్రజాప్రతినిధుల విశ్వాసమును గలిగియున్నను దేశక్షేమమునే మది నెంచి మంత్రిత్వమును చాలించుకొనెను. ఆస్క్వితుగారికి సంధిగస్థితి ఏర్పడినది. మంత్రిపేరును గలిగి మిత్రులను పరిత్యజించి అధికారము లేకను జాజ్జిగారి యధికారమునకు లోనై యుండవలయును. లేకను దేశక్షేమమునకై జాజ్జిగారికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసంగ వలయును. దేశమును ఈవిషయదశనుండి గాపాడుటకును ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకును ఆస్క్వితుగారు మంత్రిపదవిని చాలించుకొనిరి. లాయీడుజాజ్జిగారు మంత్రిపదవిని స్వీకరించిరి. ఈ మార్పులు ఆంగ్ల రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు పవరసమును గలిగించినవి. ఈ మార్పులను ప్రజలంగీకరించుటకుగల కారణము విజయకాంక్ష. యుద్ధమునందు విజయము గలుగకుండుటకు కారణము ఆస్క్వితుగారి యొక్కయు వారి సహచరుల యొక్కయు అసామర్థ్య మనియును నార్తుక్లిఫు పత్రికావర్గపు ఘోష ఫలవంతమైనది. విజయకాంక్షలైన ప్రజల ఘోషను నమ్మి మార్పుల కంగీకరించిరి. నూతన మంత్రివర్గమునకు, లోగడిమంత్రివర్గమునకుగల యనుభవము గాని సామర్థ్యము గాని బలముగాని లేదు. కర్జను మిల్నరు ప్రభువులకును జాజ్జిగారికిని మిత్రత్వము గాని సహచర్యానుకూలము గాని సమానాదర్యములు గాని లేవు. విజయకాంక్షయే ఈ మంత్రులను బంధించెడి పాశబంధము. మిల్నరు కర్జను ప్రభువులు లాయీడుజాజ్జి బోనరూలాగారులు అహంభావప్రేరితులు. ప్రభువులు స్థిరభావవాదులు. జాజ్జిగారు పరివర్తనవాది. ఇట్టి వారి పాశబంధ మెంతకాలము నిలువగలదు? ఆస్క్వితుగారి పతన

మునకు మూలకారకులైన నార్తుక్లిఫు వర్గపు పత్రికానిర్వాహకులు జాజ్జిగారి పతనమునకును గారకులైన వింత యుండదు. కన్వేట్టివుల ప్రజాప్రతినిధుల విశ్వాసమును గలుగ కుండి యును మంత్రాలోచనసభయందు దధికారమును బడయగలిగిరి. లాయీడు జాజ్జిగారు వారితంత్రమునకు లోబడిరి. ఇదంతయును కటటనాటకమువలె నున్నది గాని సహజముగ నుండలేదు. ఆస్క్వితు గారును వారిపక్షమువారును దేశక్షేమమునకై నిగ్రహమును బూని జాజ్జిగారి యుద్ధమునకు లోడ్డుడు చున్నారు. జాజ్జిగారికి కన్వేట్టివుల ప్రాపకము లేకపోయినను లిబరలుల ప్రాపకము లేకపోయినను వ్యవహారము సాగను. త్రిశంకుని స్వర్గస్థితివలె జాజ్జిగారి స్థితి సంభ్రమాశ్చర్యములను గలిగించుచున్నది.

(0)

దాక్షిణ్య హౌండ్స్ వరకసంఘములు.

సర్ జాజ్జి బార్నెసుగారు.

సర్ జాజ్జి బార్నెసుగారి నగరమునకు విచ్చేయుటవలన వారికి దాక్షిణ్య హౌండ్స్ వరకసంఘ మొక విన్నపమును సమర్పించినది. ఆ విన్నపమునందు యుద్ధానంతరమునందు మన దేశ వ్యాపార పారిశ్రామిక విషయములను మొదలను మన దేశముయొక్క లాభదృష్టితో చూడవలయుననియును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యపు లాభదృష్టితో నైనను జూడజన దనియును వర్తకసంఘము కోరినది. సర్ జాజ్జి బార్నెసు వ్యాపార నిర్బంధక మనర్థప్రతిపాదక మనియును, అట్టి నిర్బంధముల వలన కీడుకంటె మేలు హెచ్చుగ గలుగునను విశ్వాసమున్నపుడుగాని నిర్బంధములను గల్పింపజన దనియును, వారి ప్రాతయభిప్రాయములన్నియును మారిన ప్రాతసిద్ధాంతములన్నియును తప్పనుటకు వీలులేదనియును చెప్పిరి. మరియును ఏ వస్తువుల మీదను ఎగుమతి దిగుమతి సుంకములను జేయుట వలన దేశ వ్యాపారపరిశ్రమలకు లాభము గలుగునో విచారించి చెప్పట యవసర మనియును తెలిపిరి. హౌండ్స్ వరుల వారి దేశసంపదలు వారి దేశ విశాసమున కుపయోగపడునటు లేర్పాటులను జేయవలయు నని కోరుచున్నారు. పారిశ్రామిక పంచాయతీసభ జేసెడి విచారణవలన మనదేశ సంపదలు మనకొరకు గాక నచ్చులగాధమునకై వినియోగపడిన పంచాయతీసభవలన కీడు గలుగునుగాని మేలుగలుగదు. హౌండ్స్ వరుల సహజాలసత్వము ఇతరుల లాభమునకు దోడ్పడవచ్చును. ఇట్టివిపరీతములు గలుగకుండవలయు ననియే హౌండ్స్ వరకులు గోరుదురు. దూదిపరిశ్రమయందు లాంకాపైరు యంత్రాలయాధికారులస్రావల్యము మనదూది పరిశ్రమకు గలిగించిన యపకృతి, దేశక్షేమమును గోరువారికి తలంపునకు వచ్చుచుండును.

యుద్ధమువలన తోల్ల వ్యాపారమునకు గలిగిన ప్రతిబంధకములను కొన్నిటిని తొలగించమని వర్తకసంఘమువారు కోరిరి. చర్యములను బాగు చేయుటకు దగిన కొన్నియు చెక్కను సులభముగ లభించునటులు చేయవలయుననియును, గవర్నమెంటు కొనెడి చర్యముల కధికమైన వెల నీయవలయుననియును, తటస్థరాజ్యములకు తోల్ల నెగుమతిచేయుట కనుజ్ఞ నీయవలయుననియును, సంఘమువారుకోరిరి. కొన్నియిచ్చెక్క సులభముగ లభించు సాధనములను పాలకు లేర్పరచి రని బార్నెసుగారు చెప్పిరి. వైలు అధికారులకు తోల్లను తంగడిచెక్కను ముందుగ గొనిపోవు నట్లు లుత్తరువు చేసినటులు బార్నెసుగారు చెప్పిరి.

రైలుబండ్లు లేని ఈ కాలమునందు పాలకుల యుత్తరువులన వ్యాపారముల కెంత లాభము గలుగునో నిర్ణయించుట దుస్సరము. సామాజ్యోత్సాహము లన్నియును సామాజ్యవిజయమునకై త్యాగమును జూపుచున్న పుష్కలమైన వర్తకులును సప్తపదులుకు వెనుకదీయరు; కాని వారి నిగ్రహమును ఆంగ్లోహైందవజాత్యభిమానులు గ్రహించకుండుట మాత్రము శోచనీయము. హైందవుల త్యాగమును బాగుగ గ్రహించిన వారికి తృప్తిగలుగును. సామాజ్యమునకు లాభము గలుగును.

అన్ని దేశములందును నీటిదారులకును రైలు మార్గములకును పోటీగలదు. ఆ పోటీయందు బల ప్రయోజనము గల సంస్థలకు విజయము గలుగుట సహజము; కాని మనదేశమునందు పాలకవర్గాభిమానము గల సంస్థలకు విజయము గలుగుచున్నది. రైలుమార్గములకంటెను ప్రకృతిసిగ్గుములైన నీటిదారులు వాణిజ్యాభివృద్ధికి ప్రయోజనకరములు. తూర్పుతీరపు రైలుమార్గము లేనపుడు బక్సింగుహాము కాలువమీదను చెన్నపురితో నితర స్థలములకు విశేష వ్యాపారము జరుగుచుండెడిది. రైలుకంటెని ఆ వ్యాపారమునంతయును చంపినది. కాలువ పూసినది. పడవలు పాడైనవి. ఇప్పుడు యుద్ధమువలన రైలుబండ్ల రాకపోకలు తగ్గినపుడు బక్సింగుహాము కాలువ బాగుగ నున్న నెంత లాభము గలుగునో మన మూహించ గలము. బక్సింగుహాము కాలువ చెన్నపురినుండి బెజవాడవరకును గలదు. దానిని బాగు చేసిన వర్తమానకాలమునందు వర్తకమునకు హంచులొకముగలిగియుండును. త్యాగరాయ శెట్టిగారు చెప్పినట్లు ప్రజలయందు తూర్పురైలుమార్గపు లాభమునకై బక్సింగుహాము కాలువ మూలపడినదను భావముండుటయందు వింత లేదు. పరదేశీయ వర్తకుల ప్రాబల్యమివింతనీటికి గారణమని బార్మెనుగారును గ్రహించి యుందురు. యుద్ధానంతరమునం దైనను పాలకులు భరతవర్షమునకు వ్యాపారము నందును పరిశ్రమలందును పాలమునందును వ్యక్తిత్వమును నంగీకరింప వలయును. వ్యాపారమునందును పాలనమునందును పరిశ్రమలందును చేయబడనున్న సంస్థాపనలు నిర్మాణములు భరతవర్షాభ్యుదయమున ప్రయోజనముగ గలిగియుండ వలయును. భరతవర్షాభ్యుదయము మొదటిది. బ్రిటీషు సామాజ్య లాభము రెండవది. ఈ భావమును పాలకవర్గ మనలంబించిన గాని వ్యాపారపరిశ్రమలందు సయితము భరతవర్షమునకు గాని బ్రిటీషు సామాజ్యమునకు గాని ప్రయోజనము గలుగదు.

ప్రతిపంతు

భరతభండార్యమున కనాదినండియు ప్రతిముఖ్య ధారముగ నున్నది. ప్రాచీన కాలమునుండి పంచొమ్మిదవ శతాబ్దపు మధ్యభాగము వరకును ముస్లింలైన నూలుబట్టలు యూరపు దేశమున కగుమతి చేయబడుచుండెడివి. ప్రాగ్యాణిజ్య సంఘపు నిరోధక సాధనము వలన మన నేత పరిశ్రమ నశించినది. ప్రతిపంతు మాత్రము భగవదనుగ్రహమువలన నశించలేదు. ప్రపంచమునందు ప్రతిపంతుకు మాడుభాగములు ప్రసిద్ధిని బడసినది ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు. ఈజిప్టు దేశము. హిందూదేశము. ఆమెరికాయం దీయేడు 3,59,79,000 యకరములందు ప్రత్తివైరు పెంచబడినది. అందు 1,45,16,000 బస్తాలదూది పండునని మదింపు చేయబడినది. గత సంవత్సరమునందుకంటె నీయేడు 14,58,000 దూది బస్తాలు హెచ్చుగ నున్నవగునని మదింపు చేయబడినది. ఈజిప్టుదేశమునం దీయేడు 17,18,000 యకరములందు ప్రత్తివైరు నాటబడినది. గతసంవత్సరమునందు కంటెను ఈయేడు 500,000 యకరముల ప్రదేశమునందు ప్రత్తిపంట హెచ్చినది. హిందూదేశమునందు వర్షమాన సంవత్సరమునందు 2,07,02,000 యకరములందు ప్రత్తివైరునాటబడినది. అందు 45,15,000 బస్తాల దూదిపండునని మదింపు చేయబడినది. చెన్నపురిరాష్ట్రమునందు

21,14,000 యకరములందు నిజామరాష్ట్రమునందు 32,00,000 యకరములందు ప్రత్తివైరు నాటబడినది. గత సంవత్సరమున కంటెను నీయేడు హిందూదేశమునందు 8,29,000 బస్తాలదూది అధికముగ నుండునని నిర్ణయింపబడినది. చెన్నపురి రాష్ట్రము నందు 354,000 బస్తాలు నిజామరాష్ట్రమునందు 500,000 బస్తాలు దూది పండునని మదింపు చేయబడినది. హిందూదేశము నందు సగుటిన యకరమునకు 87 రతుల దూది పండుచున్నది. ఆమెరికా దేశమునందు యకరమునకు 162 రతుల దూది పండుచున్నది. భరత భండార్యమునందు దూదిపంటను పరిమితమందును రకమునందును వ్యాపారమునందును పెంపొందుటకు విశేషావకాశము గలదు. ఒక యకరపు ప్రదేశమునందు ఆమెరికా దేశమునందు పండెడి దాని యందు సగముమాత్రమే ఇవట పండుచున్నది. మన దేశమునందు సండిన దూదినుండి గత సంవత్సరమునందు 24,86,000 బస్తాలు పరదేశముల కెగుమతి చేయబడినది. దూది యంత్రాదులపై 28,23,000 బస్తాల దూది వినియోగింపబడినది. ఎగుమతి చేయబడిన దూది సయితము మన దేశమునందే నూలు బట్టలు సిగ్గుము చేయుటకు వినియోగించిన దేశసంపదలు విశేషముగ వికసించుటకు సాధన మేర్పడును. దూదిభర పుట్టి 1 కి రూ 300 నుండి రూ 485 వరకును గలదు. హిందూదేశమునందు దూది యంత్రాలయములకు యుద్ధమువలన కొంత స్థాయి గలిగినను జపాను దేశమునందునలె దూది పరిశ్రమ మన దేశమునం దభ్యుదయమును గాంచుటలేదు. జపాను దేశమునందు కొన్ని దూదియంత్రాలయములు 100 కి 30 వరకున లాభమును పంచిపెట్టి గలిగినవి. హిందూదేశము జపాను దేశమునండి సయితము బట్టలు బనియనులు మొదలగు వస్తువులను దిగుమతి చేయుట కుపకమించినది. ఒక సంవత్సరములో జపాను హిందూదేశపు వ్యాపారము 5 కోట్ల రూప్యములనుండి 8 కోట్ల రూప్యములకు పెరిగినది. భరతభండార్యమునందు దూది పరిశ్రమకు తగిన వ్యవస్థ లుండిన యుద్ధమారంభమైన తరువాతను నది విరివిగ వ్యాపించి యుండును.

తూర్పు, పశ్చిమ, యుద్ధరంగముల ప్రాముఖ్యము.

మిత్రమండలి దేశములలో యుద్ధనిర్వహణము విషయముల ఆనేక తీవ్రభేదాభిప్రాయములు కలవారున్నారు. కొంతమంది యావత్తువైస్యమును సలూనికా, మెసపటామియా రంగములనుండి తీసివేసి పశ్చిమమున ప్రాంసు, స్పాండర్బులో కేంద్రీకృతము చేయవలయు ననుచున్నారు. పశ్చిమరంగము నందే యుద్ధపురిపాగము కావలసి యున్నదనియు, అట్టి సందర్భమున వైస్యములను నానారంగములలోనుంచి బలమును చెదరగొట్టు కొనుటవలన లాభమేమి కలదనియు వీరు ప్రక్షించుచున్నారు. గాతీసోలీలో ఎంతోవైస్యవస్తువును పొంది ఇంటికితిరిగి రావలసివచ్చిన ఉదాహరణమును వీరు చూపించుచున్నారు. రెండవ పక్షమువారు మెసపటామియాలో వైస్యముండుట వలన ఇండియా రక్షింపబడుచున్నదనియు, ఈజిప్టులోని వైస్యము ఈజిప్టును కాపాడుచున్నదనియు, బాల్కను రాష్ట్రములను తిరిగి వశముచేసికొనుటకు సలూనికా వైస్య పుచ్చట ఉండితీరవలయుననియు వాదించుచున్నారు. గ్రీకురాజు కలుగజేయ వ్యవస్థమించిన తొందరల నాటకులయ సలూనికా వైస్యమునిక వృద్ధిచేయవలయు ననువారు మరికొందరు కలరు. మెసపటామియాలో వైస్యమునుంచిన లాభములేదని ఇండియా సర్వ సేనాధిపతి జనరలు ముక్రోగారి అభిప్రాయములు యున్నదని వదంతులు బయలుదేరి యున్నవి. శ్రీవారు సీనునుండి లొంబయిలో దిగగనే మెసపటామియాకు వెళ్లి ఆచట పరిస్థితుల నవలోకించి చచ్చిరి. వా కేయభిప్రాయమును ప్రస్తుతము కలిగి యున్నారో చెప్పటకు విలులేదు. ముక్రోగారు గాతీసోలీనుండి ఒక్కవైనికుడయిన నష్టపడకుండ అందరిని వెంట తీసికొని వచ్చి సాగవలసిందిన మహారథుడు. సాంగ్రామికావశ్యకత లెట్లున్న అట్లు చేయగల ధైర్యశీలుడుగాని ఒకమాధ్యక్షులంబన మనమకాలనయినవో పరువుకొఱకని నష్టముల ననుభవించు వాడుకాదు. నేడు రోమునుండి వచ్చిన తంత్రీవార్తలవలన ఆ సంగతిలో సమావేశమయిన మిత్రమండలి మంత్రులు సలూనికా రంగముయొక్క ప్రాముఖ్యత ఎంతమాత్రము తగ్గలేదని నిశ్చయించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. అందుచే ఈసానమును మరింత గొప్పవైస్యమును చేర్చి, గ్రీకు వ్యవహారమును పరిష్కారము చేసికొని, బాల్కనులలో పూర్తిగ జయమబ్బు వరకును మిత్రమండలివారు సోరు సరిపి తీరదరని యూహించుకొనవచ్చును. స్వదేశములను కొలుపోయిన సర్వియా, మాంటి సీగ్రో, రుమేనియా రాజులకు చేసిన స్వేచ్ఛితవాగ్దానములును ఈసలూనికారంగము యొక్క ప్రాముఖ్యమును నిశ్చయించుట యందు మిత్రమండలి మంత్రులను ప్రోత్సహించి యుండవలయును. తూర్పురంగ ప్రాబల్యమునందు లాయుడు జాడ్లిగారి కమితమైన విశ్వాసముగలదని ఇంగ్లాండునందలి యుద్ధతంత్రజ్ఞులు వ్రాయుచున్నారు. పుత్రిక ముద్రణముకు పూర్తియగు తీరి మరియొక తంత్రీవార్త కొంత కేత్రమండలి వైస్యము గ్రీకు సహాయమునకయి బయలుదేరినదని వచ్చినది.

శాస్త్రోచారణసభ

ఈ సమావేశమునందగ్గరమున సభాధ్యక్షుడు బోరను గారి యుపన్యాసము నిన్నును విమర్శింపబడినది. శాస్త్రోన్వేషణముపట్ల బోరనుగారి భావమునకును ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు మైసూరు మహారాజుగారి భావమునకును గల భేదము అద్భుతముగ నున్నది. బోరనుగారు శాస్త్రోన్వేషణమునకు జ్ఞానసంపాదకము ప్రధానప్రయోజనముని నిరూపించెను. మహారాజుగారు శాస్త్రోన్వేషణమువలన వ్యవసాయము పరిశ్రమలు వృద్ధినిజెంది చునుజులు శుభములను బడయవలయునని యుపదేశించిరి. భరతవర్షమునకు ప్రస్తుతదశయం దవసరమైనది శాస్త్రప్రయోగము గాని తత్త్వాన్వేషణము గాదని మహారాజుగారు తెలిపియుండిరి. తత్త్వాన్వేషణము కొంతకాలమువరకును వేచియుండగలదు. ప్రజలయందు శాస్త్రవిజ్ఞానము వ్యాప్తమగువరకును తత్త్వాన్వేషణమును మూలబెట్టవచ్చునని మహారాజుగారు చేసిన బోధను విద్యావ్యాపకము బదులు విద్యాదక్షత్యమును సాధింపవలయునని మోచించెడి వచ్చు పద్ధత ప్రభువునంటి విద్యాభిమానులు మోచింపవలసియుండురు. భరతవర్షమునకు శాస్త్రోన్వేషణమువలన ప్రస్తుతము గలుగవలసిన ప్రయోజనము వ్యవసాయాభివృద్ధి పరిశ్రమల నిర్మాణము సంపద్వికాసము. బోరనుగారివంటి శాస్త్రజ్ఞులకు కేవలము తత్త్వాన్వేషణము ప్రియతమమైనను మహారాజుగారు తెలిపినట్లు సామాన్యులకు శాస్త్రోన్వేషణమువలన దేశమునకుగల ప్రయోజనము గ్రాహ్యమై ఆరాధనయోగ్యమగును. శాస్త్రోన్వేషణమువలన వ్యవసాయపరిశ్రమలకు వైద్యాధికశలకు ప్రయోజనము గలుగుటకై మహారాజుగారు నూచించినట్లు ఇంగ్లాండునందునలె మనదేశమునందును పాలకులు సలహాసంఘమును నియమించుట సయజనము. ఆసలహాసంఘము భరతభండార్యమునందు గల యితర శాస్త్రోన్వేషణసంఘములతో సంప్రతించుచు మన దేశమునందు పరిశ్రమలు వ్యవసాయము శాస్త్రపరిజ్ఞానము వ్యాపింపజేయు మార్గములను నిరూపించుట శేశశ్రేయమునకు శుభసూచకము. మహాప్రయోజనము లేని శాస్త్ర తత్త్వాన్వేషణము విరేందవేదాంతవాదము నలె ప్రయోగరహితము. ఉపయోగకరము. మహారాజుగారి యుపదేశము వారి సంస్థానాభ్యుదయమునలె దివ్యముగా నున్నది.

వార్తలు, వ్యాఖ్యలు.

నిన్న గ్రేటుబ్రిటనునందు వ్యవసాయాభివృద్ధిని గురించి వ్రాసియుంటిమి. జార్జి చక్రవర్తిగారు లండనులోని ఉద్యాన వనములకు కెంసింగ్టను పార్కు, హైదు పార్కు, రీజుటు పార్కులలోని కొన్ని భాగములలో లండనుకీతోష్ణతీతికి లగిన కూరగాయలను, రిచ్చునులలోను, బుష్ పార్కులోను కాయాధాన్యమును, పశువులమేతకు పనికిరచ్చు వైరులను ఆనేక వందల ఎకరములలో సాగుచేయుటకయి ఆజ్ఞ నొసంగిరి నేడు తంత్రీవార్తలలో గాననగును.

లండను స్పెక్టేటరుపత్రిక కొకవిశేషమును ఇంటివజుకు జర్మనులు 30 లక్షల టన్నుల బరువుమోయు వర్తకనావలను ముంచినాని వ్రాసియున్నాడు. కొంతమంది ఇంగ్లాండులో జర్మనులు ముంచిన ప్రతిటన్నుకును యుద్ధానంతరము రెండు టన్నుల వర్తకనావలములకుగా పుచ్చుకొని తీరవలయునని వాదించుచున్నారు. జర్మనీకున్న వర్తకనావల బరువు మొత్తము 45 లక్షల టన్నులు. ఇక తొమ్మిది మాసములలోను ఇప్పటి విధముగనే నావలను జర్మనీ ముంచుచున్నయెడల యుద్ధానంతరము జర్మనీకున్న వర్తకనావల నన్నింటిని తొలగింప మిత్రమండలివారు పుచ్చుకొనవలసియుండును.

స్పెయినుదేశము వైసిడెంటు నిల్వనుగారి సంగిలేఖతో సంబంధమును కలిపించుకొనలేను. మాడ్రిడు నగరయందలి జర్మను రాయబారి స్పెయినున వర్తకనావలను జర్మను అంగ్లాములు దిట్టముగా ముంచినప్పడు స్పెయినుకు బుద్ధిగాగలదని పరికింపబడెను. స్పానిషు మంత్రవ్యయకు ఎదుటి కక్షవాకు ఈ సంగిగాయబాగములలో జోక్యమును మంత్రులు కలుగజేసికొన నగునకయి ప్రజాసభలో మంత్రులతో సంగ్రామము ప్రసంగములను జరిపిరి. అంతట మంత్రులు రాజీనామాలను స్పెయినురాజు ఆల్ఫోన్సోగారి చేతిలో పెట్టి గలమున వానిని అంగీకరించక మంత్రులలో లేమకు విశ్వాసముగలదని అధిమ మొసంగిరి. అంతట మంత్రులు రాజీనామాలను రద్దు చేసికొనిరి. చిట్టచివరికు అన్ని కక్షలవారును మంత్రులందరికి పోషణ మొసంగిరి. స్పానియన్లు తమ స్వాభిమానమును ఈయంతజ్ఞాతీయ వ్యవహారములో ముగిసునని పోషించుటవలన లోకమునకు తెలుసగలిగినది క్లాఫింపవలయు న్నారు. త్వరలోనే మాడ్రిడులోని జర్మను గాయబారికి నాస్తాదకము లీయబడును.

బరోపా మహా సంగ్రామము

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి మిత్రమండలి ప్రత్యుత్తరము

సర్వానికారంగము - ప్రాముఖ్యత కొరవడకుండుట

గ్రీసురాజునకు సహాయము - శత్రుసేనలరాక

రుషేనియానంతర వశపరుచుకొనుటకు జర్మనులయోగ

(రైటరు ఏ. జి. సి.)

ఇంగ్లండు

యుద్ధ ఋణము.

లండను, జనవరి 9.-యుద్ధ ఋణవిషయము రహస్యముగా నుంచబడినది. రెండు విధములగు ఋణములు (రాబడి పన్ను లేక కొంత కాలమున విచ్చివేయబడు ఋణ మొకటియు కొలదికాలములోనే ఇచ్చివేయబడు ఋణ మొకటియు) నుండుననుటకు సందేహము లేదు. పెద్దపెద్ద బ్యాంకులన్నియు ఈ విషయమున ప్రజలకు సహాయము చేయుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. ఋణముకూర్పుట జనవరి 12వ తేదీన జరుగును. ఋణము నింకను ఎక్కువ చేయుటకు గిల్డ్ హాలులో 11 వ తేదీన సభ జరుగును. బోన్ గ్లా గారును మెకన్నా గారును ఆ సభకు పాల్గొనుటకు, మంత్రివర్గపు సభ్యులును ముఖ్య పట్టణములందు పాల్గొనుటకు.

ముంచబడిన స్త్రీమరులు

లండను, జనవరి 10:-“లెస్బియన్” (బ్రిటిష్) “అల్ ఫాన్సి కెరీక్” (పరామ), “షింట్ మారు” (జపాను), “బోస్కో, మాగ్గాండు, లావర్, హాసీ” (నార్వే) యను స్త్రీమరులు, మాడు ప్రయాణశాకలును ముంచబడినవి. “లెస్బియన్” అను స్త్రీమరు అధిపతిని జర్మనులు వైదు చేసిరి. “లంపస్” అను నార్వేవారిస్త్రీమరును, “స్వెడ్” అను డెన్మార్కు స్త్రీమరును ఇంగ్లండుకు పోవుచుండగా జర్మనులచే పట్టుకొనబడి హాంబర్గ్, స్విట్జర్లాండ్ రేవులకు తీసికొనిపోబడినవి.

ఒక మరణము.

లండను, జనవరి 9:-ఈ ప్రసిద్ధ నవలాగ్రంథకర్త యగు సర్ విలియం మోక్షే గారు మరణించిరి ప్రకటింపబడినది.

ఆంగ్లో పెర్షియను నూనెకంపెనీ

లండను, జనవరి 8:-ఆంగ్లో పెర్షియను నూనెకంపెనీ సభయందు దీనిన ముపగ్యించుచు గ్రీస్వే గారు ప్రస్తుతము చాల యొత్తిడిగల కాలమైనను కంపెనీ కడు ప్రశస్తముగా పనిచేసినదని చెప్పిరి. పారశీక దేశము తాటకర్షణమున వదలు కొనవలెనని జర్మనులు సలిపిన ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లైనవి. పారశీక దేశమునందున్న జర్మను పాక్షికు లందఱును మాసింపబడిరి. వారు పారశీకమున వదలివేసి తురుష్కులతో జేరిరి. ఈ కంపెనీవారికిని పారశీక ప్రభుత్వమువారికిని స్నేహ బాంధవ్యములు విశేషముగా గలవు.

ప్రాన్సు

బ్రిటిషువారి ముట్టడులు

లండను, జనవరి 9:-మోక్షే సర్ డబ్ల్యు హేగ్ గారి రాత్రి యిట్లు ప్రకటించిరి:- హుల్స్ కు ఎదురుగానున్న శత్రు కందకములను మేము జయప్రథముగ ప్రవేశించితిమి. అంకరు నది రెండు గట్టులందును గోమికోరునదకు మధ్య ఫిరంగిదళము తీవ్రముగ పనిచేసినది. కీల్ టౌన్ ఉత్తరమున మేముకపోట గనిని సేల్చితిమి.

మిత్రమండలి సమావేశము.

లండను, జనవరి 10:-బ్రయండుగారు పారిసుకు వచ్చినతోడనే సోమనూనెమునందు మిత్రమండలివారు మరలించుటకు పనిచేయుటకు తీర్మానింపబడిన దనియు, ఇటలీవారి తీర్మానముల సందర్భమున వారు సంత్సృష్టికొంది గనియు చెప్పిరి. ఇటలీవారిదగ్గర ఎన్నడును సందేహింపబడలేదుగాని కొన్ని కొన్ని మాత్రు విషయములందు సమాధానములు కుదిరినవి.

రుష్యా

రష్యను విజయము.

పెట్రోగ్రాడు, జనవరి 10:-రీ గాకు వైర్యుని రష్యనులు 1000 మంది కై డీలను, 20 ఫిరంగులను, పెద్దఫిరంగులను పట్టుకొనిరి.

రష్యా మంత్రివర్గము

పెట్రోగ్రాడు, జనవరి 10:-రష్యను ప్రధానమంత్రి ట్రెపాఫ్ గారును, విద్యాశాఖమంత్రి ఇనెటీఫ్ గారును, రాజీనామ యిచ్చిరి. గెలీజీక్ రాజకుమారునికి ముఖ్యమంత్రిగను కుల్చిస్కిగారిని విద్యాశాఖమంత్రిగను ఏర్పాటుచిరి. వీరిద్దఱును రాజకీయసభయందు సభ్యులు.

రష్యా రంగము

లండను, జనవరి 10:-డ్రైనానదియందు రష్యనులు జయించిన ద్వీపము రీ గాకు 100 మైళ్లు ఆగ్నేయముఖమున నున్నది. మీటాకుతూర్పున 50 మైళ్లదూరమున నున్న పెడెరిక్ స్టాట్ అనుపురము ప్రాంతమున రష్యనులు తీవ్రముగ ముట్టడించుచున్నారని జర్మనులు ప్రకటించిరి. దీనిని బట్టి ఉత్తరమునందు రష్యనులు ముట్టడింపబడుచున్న సేనాముఖము 150 మైళ్ల పొడవున నున్నది. దీనియందు యుద్ధతంత్రముల మూలస్థానములగు కొన్ని ప్రదేశములు (మీటాపురముతో సహా) గలవు. మీటాపురమునందు అనేకము లగు రైలుమార్గములు కలసికొనును. అది నిలువసామగ్రుల ముఖ్యస్థానము. నౌకాప్రయాణములకు వీలైన “ఆ” నదిపై నున్నది. జర్మనులు ముట్టడింపబడు రష్యనులు ప్రత్యక్షస్పందము బూని విజృంభించి మీటాపురమునకు 12 మైళ్ల లోపుదూరము సమీపించిరి. కాబట్టి సరస్సుకు పడమటికినకును, కాలిన్ జెంగ్రామునకును నడుచుచున్న స్థానములు అతి బలీయము లైనవి. వీనిని జయించినయడల మీటాపురమునకు విషమస్థితి గలుగును.

గాల్ఫును

గ్రీసు పరిస్థితులు.

లండను, జనవరి 8:-ఒక తంతివార్త ప్రకారము లాంబ్రాస్ గారు మిత్రమండలి సందేశమును కొన్ని సవరణలతో నంగీకరించుటకు నిశ్చయించిరి తెలియుచున్నది. తక్కిన మంత్రివర్గమువారందఱును సందేశమును అంగీకరింపక త్రోసివేయవలయునని సలహా చెప్పిరి.

డాక్టర్ డిల్లాన్ గారిట్లు చెప్పిరి:- ఇటలీగాక మిత్రమండలివారి రష్యను గ్రీసువారి భావమును గ్రహించి, కాక్స్టా వైసు రాజుగారు మిత్రమండలి విరోధియని గ్రహించలేదు. గ్రీసురాజు నిరోధము ప్రజలకు విశేషశ్రమ నొడ గూర్చుచున్నది కాని దీనికైనను రాజుగారు చలించలేదు. కాక్స్టా వైసు రాజుగారిని చలించజేయుగల చర్యను మిత్రమండలివారు పూనవలయునని డిల్లాన్ గారి వాక్యములను విమర్శించుచు “డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్” పత్రిక వ్రాసినది.

గ్రీసుకు శత్రుసహాయము

సెర్బియా, జనవరి 10:-మొనాస్టరు ప్రాంతమున శత్రువులు విశేషముగ తలచుచున్నారు. ఆ క్కడికి డొబ్రూబానుండి ఒక బల్గేరియను సేన వచ్చినది. కాలెండిలి నుండి యొక ఆస్ట్రీయను పటాలమును, మతికొంత బల్గేరియను సేనలును వచ్చుచున్నవి. శత్రువులు కాక్స్టా వైసు రాజుగారికి సహాయము చేయుటకు ఇట్లు వచ్చుచున్నారు. జర్మను సేనలు కొన్ని ఓక్రిడానరస్సును మట్టివచ్చి గ్రీసు సేనలతో జేరవచ్చుననియు కొందఱు తలంచుచున్నారు.

మిత్రమండలి అంత్యసందేశము

లండను, జనవరి 10:-గ్రీసువారికి మిత్రమండలివారిచ్చిన అంత్యసందేశమున చెప్పబడిన గడువు ఈతర్థరాత్రితో ముగియును.

బ్రెల్లా పతనము.

అంస్టర్డామ్, జనవరి 10:-800 బండ్లధాన్యము బ్రెల్లా యందు దొరకినదని జర్మను విలేఖకులు వ్రాయు చున్నారు. అక్కడనున్న కర్మాగారము లన్నియు ధ్వంసము చేయబడినవని వార్తాప్లుకొనిరి; గాని ప్రజలలో విశేష భాగము పురమునందే యున్నారని చెప్పుచున్నారు.

జర్మనుల ఆశ.

లండను, జనవరి 10:-జస్సినుండి “టైము” పత్రిక కీక్రింది తంతివార్త వచ్చినది:-జర్మనులు త్వరలో రొమేనియా దేశమునంతను ఆక్రమించుకొన గోరుచున్నారనుట నిర్వివాదము. కాలమానము ఎంత తోడ్పడదన్న ను వారు నూతన సేనలను యుద్ధరంగమునకు దెచ్చుచు ముట్టడులను తీవ్రముగ సలపుచున్నారు.

స్పెయిను

స్పెయిను మంత్రివర్గము

మాడ్రిడ్ జనవరి 10:-ప్రస్తుతమున్న మంత్రివర్గము వారు ఇంకను ఉద్యోగముల నుండురు.

హాలండు

నూతన బ్రిటిషుమంత్రి.

హేగ్, జనవరి 9:-సర్ వాల్టర్ బౌక్ స్టేగారు బ్రిటిషుమంత్రిగా నియమింపబడిరి.

రాక్షసిబాగ్గు సస్టె.

లండను, జనవరి 8:-జర్మనీనుండి రాక్షసిబాగ్గు సస్టె తృప్తికరముగా లేదనియు, గ్రేటుబ్రిటనునుండి రాక్షసిబాగ్గు దిగుమతులు నానాటి కన్నువ యగుచున్నవనియు హేగ్ నుండి తెలియుచున్నది.

సుమెత్రా

సుమెత్రాయందు తిరుగుబాటు.

బటేవియా, జనవరి 10:-“జావాబోడ్” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- ఉత్తర సుమెత్రాయందు ఒక జాతివాదు తిరుగుబాటుకు సిద్ధమైయున్నది. తెలియుచున్నది. వారిజాతివాదకు ప్రభుత్వోద్యోగి నొకని చంపించినందున ఈ తిరుగుబాటు జరుగ నున్నట్లు తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వము వారి సేనలు తిరుగుబాటు నణచివేయుచున్నవి.

జర్మనీ

జర్మనీ అమెరికాలు.

అంస్టర్డామ్, జనవరి 9:-“రీనిస్క్ వెస్టీఫీలిస్క్ టీటంగ్” అను జర్మనుపత్రిక అమెరికానుగూర్చి వ్రాయుచున్నట్లు అమెరికనులు గ్రేటుబ్రిటన్ వారికి అన్నివిధముల సహాయము చేయుచు మనకేబధుగు సహాయమును తేయక జర్మనీపట్ల అపరిమిత స్నేహభావము గలిగియున్నది. రెవెన్యూ ప్రభువుగారు జర్మను యుద్ధనాయకుల పేర్లను ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా జెప్పుటను పత్రిక సమ్మతించుచు అమెరికా నిజముగా సంధి నపేక్షించుచుండునెడల తన స్నేహపుషకతులను బెల్లించుచు గాక లండనునందు చెప్పుకొనవలసినదని వ్రాసినది.

జర్మనీ, జర్మనుపక్షదేశములు.

అంస్టర్డామ్, జనవరి 9:-మిత్రమండలివారు విల్సనుగారికి తమప్రత్యుత్తరమును పంపినవెనుక హోవాక్ బెర్నోవ్ హాల్వేగారు శత్రుమండలి దేశములనుగూర్చి వివరించెదరు. అప్పుడే విల్సనుగారితో నేకీభవించుచున్న ఇతర తటస్థదేశములకు ఈత్వేగాను పంపుదురు.

రష్యనువిజయము నొప్పుకొనుట.

లండను, జనవరి 9:-జర్మను లిట్లు ప్రకటించిరి:- పడగండ్లకుపానునందు రష్యనులు ఇల్లట్లను ఉత్తరమున నున్న గ్రాండను దీవులను పట్టుకొనిరి. డ్రైనాను పడమటి గట్టున శత్రువుల ప్రయత్నము వ్యర్థమైనది. మాల్టే వియను మైదానమునకు బోవు బెర్నోవ్ వ్యర్థములోని లోయలను శత్రువులు కాపాడుకొనుచున్నారు మేము కొంచెము కొంచెముగా పురోగమము సల్పుచున్నాము.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

(మా విలేజుకు వద్దనుండి)

శ్రీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధ వార్త.

శ్రీ, జనవరి 10:—8 వ తేదీన ఈక్రింది తంత్రీ వార్త హిందూ దేశ కార్యదర్శిగారి యొద్దనుండి రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది.

అంగరంగము.

ఆ రానుకు దక్షిణమున బ్రిటిషువారు పగటిపూట శత్రువులను ముట్టడించి, గొప్ప సేనానుభమున శత్రుకందకము లలో ప్రవేశించి, వారిరక్షణ స్థానములను ధ్వంసము చేయుచు శత్రువుల తృప్తిపంకిని జొచ్చిరి. బోమాంటు మామెలు కుత్తరమున బ్రిటిషువారు రెండుస్థానములను జయించిరి.

పరాసు ఇటలీరంగము.

విశేషములు లేవు.

రష్యారంగము.

రీ గా ప్రాంతమున తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగినది. అక్కడ రష్యనులు రెండుబారుల కందకములను వశపఱచుకొని 500 మంది శైలిలను పెద్ద ఫిరంగులను స్వాధీనము చేసికొనిరి.

హమేనియా రంగము.

మాల్దీవియా లోయలను శత్రువుల ముట్టడి తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. ఫాక్సానీకి ఉత్తరమునను దక్షిణమునను తీవ్ర మగు యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఇచ్చట రష్యనులు ఆన స్పందముబూని ఫాక్సానీకి అగ్నేయమున 12 మైళ్ల దూరమున శత్రువులను వెనుకకు నెట్టివేయుగలిగిరి. రష్యను రోమేనియాను బ్రెగ్రాపురమున వదిలిపెట్టి ఆరున్న నిలుసాచుగిని నాశనము చేసి సిరీస్ కు ఈశాన్యమునకు బోయిరి. గాలాజ్ పురముపై శత్రువు లగ్నివ్వ ము కురిపించు చున్నారు.

తూర్పు అఫ్రికారంగము.

జనవరి స్వట్సుగారి సేన తూర్పు అఫ్రికాయందు శత్రువులను వెనుకకు ద్రోయుచు కిబాంహైల్ అనుపురము ను జేరినది.

సింలా

పురాతన వస్తు రక్షకోద్యోగి.

సింలా, జనవరి 10:—అఖిలభారత పురాతన వస్తు రక్షకాఖి ధైర్యకర్త జనరలు సర్ జాన్ మార్షలుగారు జనవరి 19వ తేదీనుండి 30వ తేదీవఱకు సింహళమునకుబోయి, ఇటీవల దొరకైన బుద్ధదేవుని కల్యణములలో గొన్నిటిని సింహళమునందలి జాధబాలివారి కొనుగడుదురు. వారు సింహళమునందు వారు కండి, అనూరాధపురము, పోలన్ అనూరువార పురముల కను బోయెదరు. అనంతరము ఫిబ్రవరి 5వ తేదీనుండి 20వ తేదీవఱకు రంగూను, మాండలే, స్వీబో, పేగనుపురములందు పర్యటనము సలిపి, 25వనుండి 28వ తేదీవఱకు కలకత్తాయందును, మార్చి 3, 4 తేదీలు కాశీయందును, 7, 8 తేదీలు ఢిల్లీయందును, 11వ తేదీ లాహోరునందును, మార్చి 13 నుండి ఏప్రిలు 20వ తేదీవఱకు నెకలయందును, 21 నుండి 30వ తేదీవఱకు మస్కోరా, ఉర్సు, రాంపూరు పురములందును, మే 1నుండి జూను 15వ తేదీవఱకు కాశ్మీరములోని శృంగార్, అనర్తి పూరు, మార్తాండ, మున్నగు పురములందును పర్యటనము చేయుదురు.

స్విట్జర్లందు తాటస్థ్యము.

పారిసు, జనవరి 10:—స్విట్జర్లందు సేనాధిపతి జనరల్ విల్లిగారితో బెర్న్ నగరమున నొకరు మాట్లాడగా వారిట్లు చెప్పిరి:—స్విట్జర్లందు వై దాడి వెడలమని జర్మనులు నమ్మ కముచెప్పిరి. ఒకవేళ జర్మనులు స్విట్జర్లందుతో యుద్ధమునకు బూనుకొనునెడల స్విట్జర్లందు సేనలు స్విట్జర్లందు కంటుకొని యున్న మిత్రమండలి సేనలతో జేరి యుద్ధము సలుపును. మిత్రమండలివారు తమంతట తామే స్విట్జర్లందు సేనలతో గలియుదురు.

బల్గేరియా సితి.

లండను, జనవరి 8:—బల్గేరియా సేనను రోమేనియాపై బంపబడుటకు జర్మనుల కిచ్చినందులకు సాబ్రాంజినగరము నందు 6 గురు ప్రజాప్రతినిధులు ప్రభుత్వమువారిపై తిరుగుబాటు దీరిన జోరిక్ పురమునుండి తెలియజచ్చుచున్నది.

చతుర్థాస్త్ర మహాసభ

అధ్యక్షోపన్యాసము.

నిన్నటిదినము జరిగిన శాస్త్రమహాసభయందు చతుర్థాస్త్ర వహించిన సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గిబ్స్ బోర్న్ గారు యపన్యసించిన యుపన్యాసమునుండి ఈక్రింది విషయములు ప్రకటితములు:—

అధ్యక్షులు ప్రారంభమున అఖిలభారత శాస్త్ర విద్యా కాలనుగూర్చి నుడివి, ఇదిగఱకు జరిగిన మూడుసభలను గూర్చి వచించి, సభ ఉద్దేశములను వివరించి, విద్యాకాలలందు నేర్పబడుచున్న శాస్త్రపాఠములనుగూర్చి చెప్పిరి. శాస్త్రవిషయభివృద్ధికి హిందూదేశమున వివిధప్రభుత్వములు ధనసాహాయ్యమును విశేషముగా జేయుచున్నవి. హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు అటవీశాస్త్ర పరిశోధనాలయము కొఱకును, డెగాడూనులోని అటవీశాకాలకును సాుకు 4 లక్షల రూపాయల నొసంగుచున్నారు. భారతదేశ శాస్త్రపరిశోధనానిధికి 5 లక్షలను, వ్యవసాయశాస్త్ర పరిశోధనాలయ నిధికి 5 లక్షలను, కాసాలిలోని శాస్త్రపరిశోధనాలయమునకు 1 లక్ష రూపాయల నిచ్చుచున్నారు. స్థానికప్రభుత్వముల వారు అటవీశాస్త్ర పరిశోధనోద్యోగముల నియమింప బ్రయత్నించుచున్నారు. చెన్నైపురి రాజధానిలోని వ్యవసాయ కళాకాలయందు పరిశోధనాకార్యమును జరుగుచున్నది. బంగాళ ప్రభుత్వమువారు శాస్త్రపరిశోధన విద్యలకొఱకు బాలరకు విద్యార్థి వేతనము లొసంగుచున్నారు. ఇవిగాక వివిధప్రభుత్వములవారు వస్తుప్రదర్శనాలయాలకు విశేషధనము నిచ్చుచున్నారు. బ్రిటిషు ఇండియాయందు శాస్త్రవిషయమున ప్రబాధమునుండి సాుకు 70 నుండి 80 లక్షల రూపాయల వఱకు వ్యయము చేయబడుచున్నది. ఇందు సర్వేవిషయపు వ్యయములు చేర్చబడలేదు. ఇదిగాక స్వదేశ సంస్థానాధిపతులును శాస్త్రవిషయభివృద్ధికి విశేషధనమునొసంగుచున్నారు. ప్రత్యేకసంఘములుగాని, వ్యక్తులుగాని, యొసంగు ధన మత్యల్పము. విశేషముగా శాస్త్రవిషయమున ధనవ్యయము చేసిన వారిలోకి కొంతమందిని తాతాగారు అగ్రగణ్యులు పేర్కొంటున్నారు. విశోపాయందు శాస్త్రవిషయక వ్యయములను వివరించి, విశోపాయందును ప్రత్యేకవ్యక్తులుగాని సంఘములుగాని చేయుచున్న సహాయ మత్యల్ప మని నుడివి, అమెరికాయందు ఒక ప్రత్యేకవ్యక్తి సాుకు 30 లక్షల రూపాయల ఆదాయము వచ్చు ఆస్తిని శాస్త్రవిషయకవ్యయముకొఱకు వినియోగించెనని తెలిపిరి. అనంతరము శాస్త్రవిషయభివృద్ధికి మార్గములను వివరింపుచు ప్రత్యేక ప్రత్యేక శాస్త్రవిషయభివృద్ధికి పాటపడుటకు ప్రత్యేక ప్రత్యేక సంఘము లేర్పాటు చేసి, ప్రతిసంఘపు అధ్యక్షుడును ఆసంఘమువారు చేసిన కార్యక్రమమును ప్రకటింపుచుండవలెననియు, కట్టడపట అన్ని సంఘములను గలపి మహాసభ జరిపి అన్ని సంఘముల కార్యములను వివరింపవచ్చుననియు వారు నూచించిరి.

పిమ్మట బోర్న్ గారు శాస్త్రవిషయచర్చ నారంభించి “శాస్త్రపరిశోధన” యను పదమును వివరించి దాని యందలి యర్థమును వివరింపజెప్పిరి. డాక్టర్ మిన్ గారు “నేచర్” అనుపత్రియొకడు పారిశ్రామిక పరిశోధన యంత్రములను గూర్చిన వ్యాసమునందలి మూడువిషయములను బోర్న్ గారు వివరించిరి. అపకృష్టవాగ్ధములను పక్కముచేసి శుద్ధిచేయు యంత్రములనుగూర్చియు, పరిశ్రమమునందు కష్టమును తగ్గించి సులభముగ యంత్రములయను ఇతర పారిశ్రామికవస్తువులను విశేషముగ తయారుచేయు యంత్రములను, యంత్రోపయోగమునగల మూలతత్వమును, ఇతరవిషయములందు ఆయంత్రములే వినియోగించువిధములను పరిశోధనలకొఱకు సలుపు ప్రయత్నములను మిన్ గారు వివరించుచుండిరి. మిన్ గారు వివరించిన మూడవవిషయమే నిజమగు శాస్త్రపరిశోధనాకార్యము. బోర్న్ గారు మిన్ గారి “పరిశోధనా” శబ్దార్థమును వివరించి ప్రకృతిశాస్త్రములను, తదితరశాస్త్రములను శాసనముతోజూచి వాని నభివృద్ధిలోనికి దెచ్చుటకు ప్రయత్నము సలిపినయెడల శాస్త్రములు సంపూర్ణప్రదములై లోకమునకు విశేషలాభకారు లగునని చెప్పి విరమించిరి.

మహారాజుగారు బోర్న్ గారి నభినందించుచు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. బోర్న్ గారి యుపన్యాసము ముగిసిన వెనుక మహారాజు గారు వెడలిపోయిరి. అనంతరము సభవారు శాస్త్రపుస్తకాలయముల విషయమును గూర్చి చర్చించిరి. సర్ సిడ్ని బు గాడ్ గారు చదువులై యుండిరి. డాక్టర్ బ్రూడ్ లాండ్సు, డాక్టర్ హావర్డు, వైసెక్, హార్వే ల్ వియోగి, మెషి క్ కో గారు యపన్యసించిరి. కొంత చర్చ జరిగిన వెనుక మఱుల చర్చింపబడుటకు విషయము నిలిపి చేయబడెను.

మిక్సిట్ గారు నూర్వగ్రహణమునుగూర్చి బహిరంగ సభయందు యపన్యసించిన వెనుక మొదటి దినపు కార్యక్రమము జరిగెను.

తపటినుండి సభ వివిధభాగములుగా చీలిపోవును. వివిధవిషయముల గూర్చి వ్యాసములు చదువబడును. వీనిని గూర్చి ఇదివఱకే సభవారు ప్రకటించిరి.

స్థానిక వార్తలు

జరుగబోవు సంగతులు.

జనవరి 16 నుంక వార్తలు.

చెన్నైపురి నగరపారిశుధ్యసంఘ సమావేశము.

సాయం. 1

కుస్తీ పం దెములు:—క్రిందటి మంగళ వారము నాడు నాయుడుగారిప్రదర్శనకాలలో నొకకుస్తీ జరిగెను. మన రాసునందు భ్యాతి వహించిన శత్రు ధైర్యము తయ్యగు ఫజుల్ ఉద్దీనుగారు రామమూర్తిగారి సిద్ధిపైల్వాయతో పట్టు పట్టెను. సిద్ధియే నెల్వినటు లవటివారు చెప్పిరి. గాని ఫజుల్ ఉద్దీనుగారి కది యిష్టము లేకుండెను. తనివారము సాయం కాలము 4-30 గంటలకు వీటిల్లుపూర్కు సోకుఇండియను ఎస్టేట్స్కు సంఘమువారి ఆట స్థలములలో మరల కుస్తీపట్ట నిశ్చయించెను. ఈ మాత్ర పందెము చేయరావాయలు.

పంజాబు పటాలములు

“తైయ్యు ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక

బొంబాయి, జనవరి 10:—పంజాబు పటాలములను గూర్చి “తైయ్యు ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక క్రియిల్లు వ్రాయుచున్నది:—ఇంగ్లండులోని విశ్వవిద్యాలయము లందువలె ఈ దేశమునందలి విశ్వవిద్యాలయములు ప్రోటిపాండి పనిచేసిన యెడల బాగుగావుండును. ఇంగ్లండు విశ్వవిద్యాలయములు తమ యాధీనమునగల విద్యార్థుల నందఱిని సేకరింపజేసెను. నిర్బంధసేనా సంబంధమును ఆలోచనమే పుట్టవచ్చును. ఈనర్వయ విశ్వవిద్యాలయములు తీసికొనినవి. ఇంగ్లండునందు పట్ట పరీక్షా భద్రులందఱును ఏదో యొక పటాలముతో తేరిన యెడల యొకకమిషనునందు తేరగలవచ్చును వారికుండును. పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమునుండి పటాలములలో తేరువారి కిని కమిషనునందు స్థానము లొసంగవలెనని నమ్మకము చెప్పినయెడల బాగుగా నుండును. పంజాబు ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనమునందీ విషయమే చెప్పబడలేదు. కాని ప్రకటనములో చెప్పబడిన ఏర్పాట్ల ప్రకారము కమిషనుల నేర్ప అనుటకును వీలుండకపోదు. భారతీయులు సామాన్య సేనకు సిద్ధముగానున్నారని పత్రికలువ్రాసిన విషయమునే పంజాబు ప్రభుత్వమువారు చూచిరి కాని “భారతీయులకు కమిషనుల లో స్థానముల నీయవలెన”ను వాక్యమును అలక్ష్యము చేసిరి.

పంజాబు లెట్టి నెంటు గనరరు.

పంజాబు లెట్టి నెంటు గనరరుగారు జనవరి 15-న తేదీని లాహోరునుండి బయలుదేరి 21-న తేదీని తిరిగి వచ్చెదరు.

టపాలు.

గత మాసము 18-న తేదీని బొంబాయినుండి పంపబడిన టపా లండను నగరమున గత సోమవారము బాగా దాచేయబడినది.

MYSORE. THE SCIENCE CONGRESS. Scientific Libraries in India.

BANGALORE, January 10. After Sir Alfred Bourne's address His Highness the Maharaja departed and the Congress discussed the subject of scientific libraries in India. Sir Sydney Burrard presided and Dr. Brooklands of Muir Central College Allahabad, was the principal speaker and was followed among others by Mr. Eysen, D. V. Howard, Mr. Hornell, Mr. Neogi of Rajshahi and Dr. Machichan and Dr. Gilbert Walker. After considerable discussion the matter was deferred for further consideration.

Mr. Michie Smith's Lecture.

BANGALORE, January 10. The first day's proceedings of the Science Congress came to a close with a public lecture this evening by Mr. C. C. Michie Smith on the Sun. In the course of an instructive paper he explained about the Sun's spots, eclipses and other features of the Sun. The lecture was illustrated by lantern slides. There was a large gathering present to hear the lecture. From to-morrow the Congress will break up into various sections when papers on a number of subjects will be read. Most of the subjects are of technical interest. The Congress authorities had already published abstracts of these papers.

BRIEF TELEGRAMS.

The mail which left Bombay on 18th December was delivered in London on Monday.

His Honour the Lieutenant-Governor of the Punjab will leave Lahore on Monday, the 15th January, for a tour in the Lower Bari Doab Colony. His Honour returns to Lahore on the evening of Sunday, the 21st January.

బిడ్డలను పెంచుటెట్లు?

I

మన దేశములో బిడ్డలెంతగా చచ్చుటకు
కారణమేమి?

ఈ చెన్నపట్టణములో ప్రతి సంవత్సరమును ఏడాది
లోపు నూరున్నరల బిడ్డలు 9,800 ల మంది చనిపోవుచున్నారు.
అనగా పుట్టిన బిడ్డలెందరిలో 290 మంది ఏడాది లోపుననే
చచ్చిపోవుచున్నారు. ఏడాది మొదలు 5 సం॥ క ముల లోపు
వయస్సులో 2,800 మంది చనిపోవుచున్నారు. పుట్టిన నెల
మొదలునుండి 4,409 మంది బిడ్డలు ఎవరైనా ఈ పట్టణము
నందు లోలో గలిసిపోవు చున్నారని వినుటకు ఎంత విచార
కరముగ నుండును. ఇంతవఱకు బిడ్డ లేల యేమిట ఆకాల
వ్యవస్థనకాల బహుమిత్తుగా ఆలోచింపగా ఆంగు నాటికి
60 పుట్టిన బిడ్డలు నివాంపకల వ్యాధులవలననే చచ్చిపోచు
చున్నారని తెలిసింది.

సామాన్యముగా బిడ్డలు అత్తయి కన్నా, బలసీసము,
తల్లిదండ్రు, ముగ్గురికీయు, మొదలగు వ్యాధులచే తరుచుగ
చచ్చి పోవుచును. ఈ వ్యాధులన్నియు రాకుండ చేసికొనుట
కులభ్యము కాని వచ్చిక తరువాత కుదుర్చుట బహు కష్టము.

పాత గుర్రాదులను చంటిబిడ్డల వలన నేరుగను,
తల్లిదండ్రు గానినూ తుట్టిదారిజాపన అట్లు కట్టుబడియుండును.
కాబట్టి బిడ్డల ప్రాణము కాపాడుటకును, వారలను పెంచుట
కును మనము అన్ని విధములను శ్రమపడవలసి యున్నది.

మందులు

బిడ్డలను మనము చేయవలసిన చికిత్సలో మందులు
కడపటిది. సరిగా పాలిచ్చుట, సరిగా బట్టలు వేయుట, సరిగా
వెలుతును గాలిని ఇంటిలోనికి రానిచ్చుట, సరిగా బిడ్డకు
పోషణ చేయుట ఇవియే బిడ్డయొక్క ఆరోగ్యమునకు ముఖ్య
ము కాని మందులు ముఖ్యముకావు. బిడ్డ తల్లిపప్పును తగిన
పోషణ మొదలగు వానిచే వృద్ధిబొందినట్లు మందు లిచ్చు
టచే మెరుగు.

స్నానము.

ప్రతిదినమును, బిడ్డను గోరువెచ్చని నీళ్ళతోను, మెత్తని
మంచి సబ్బుతోను స్నానము చేయించవలెను. ఈ దేశము
నందు వారమునకు రెండు, మూడుసార్లు మానెతో తలంటి నీ
ళ్లుపోయు ఆచారము బిడ్డలకు మిక్కిలి మంచిది. కాని బిడ్డ
అకు గాలిలో తలంటి నీళ్లుపోయు ఆచారము మంచిదికాదు.
గాలి హెచ్చుతేని ఆవరణము లోపలగాని గదిలోపలగాని
బిడ్డలకు నీళ్లుపోయుట మిక్కిలి మంచిది.

గుడ్డలు

స్నానమును వెంటనే బిడ్డకు చక్కగ తుడిచి నెచ్చు
ని బట్టలతో చక్కగ కప్పవలెను. బట్టలు మిక్కిలి దిగువు
గాగాని, మిక్కిలి వదులుగాగాని యుండకూడదు. బిడ్డల కె
న్నడును కలిగి వచ్చునదియుగాదు. ముఖ్యముగా స్నానము చే
సిన వెంటనే చలిగాలి తగిలినయెడల తరుచుగా జలుబు
చేయును.

గుభ్రమైన గాలి

బిడ్డలకు సాధ్యమైనవఱకు గుభ్రమైనగాలి ఉండవలె
ను. గాలి దూరని చీకటిగదులలో బిడ్డలను దాచిపెట్టుకూడ
దు. బిడ్డలు తమ ఇష్టముకచ్చినట్లు కాళ్ళు చేతులు కొట్టుకొ
నుచు, గొల్లలు పాకుచు, లేచుచు, పడుచు ఆడుకొనుచుండ
వలెను. ప్రతిదిన బిడ్డలను ఎత్తుకొని వాళ్ళ కాళ్ళచేతులు ఆ
డకుండ కట్టివేయరాదు.

నిద్ర

బిడ్డలు పుట్టినది మొదలు నిద్రతోనే కాలము గడుపు
దురు. రెండు ఏళ్ళ వఱకును బిడ్డలకు 12 మొదలు 14 గం
టులు నిద్రయుండవలెను. రెండు ఏళ్లు గడచిన తరువాత
కుండ బిడ్డలను పగటిపూట ఒక్కనిద్రను చక్కగా పోనియ్య
వలెను. మంచిగాని నిద్రపోవు బిడ్డలకు చక్కని విశ్రాంతి
కలిగిం దును. బిడ్డలను ఈ యాశ్రయ లో ఊప
కుట్టించగ నే నిద్ర పోని యర్థ వలెను. బిడ్డ నిద్ర
పోవునప్పుడు తల్లిచేతులలో పెట్టుకొని కూర్చుండక
పడకలలో చక్కగ నిద్రపోవునట్లు పరుండపెట్టవలెను. బిడ్డ
రిగగా నిద్రపోని యెడల జబ్బుచేయుచున్నదని చెప్పవచ్చును.

అశీర్వముగా నున్నప్పుడును, ఆహార మెక్కువై నప్పుడును
బిడ్డలు నిద్రలో లేచిలేచి ఏడ్చుచుండురు. బిడ్డ ఏడ్చుటకును,
సరిగా నిద్రపోక పోవుటకును గల కారణములలో ముఖ్య
మైనది కడుపునొప్పి. కాబట్టి బిడ్డ నిద్రపోనియెడల బిడ్డ
యొక్క ఆహారమును గూర్చి ముందుగా నాలోచింపవలెను.
వల్లయుండుగాని యితరమందులుగాని ఇచ్చి నిద్రపుచ్చరాదు.

ఏడ్పు

ఆనుదినమును బిడ్డలు పాలవేళకు ఒకటి రెండుసార్లు
బిగ్గరగ నోరుతెగచి ఏడ్చుట చూడవచ్చును. బలముకొని
బిడ్డ ఏడ్చుటకును ఊపిరితిత్తులలోనికి చక్కగ గాలి వ్యాపించి
క్రమస్థానమున వృద్ధిపరచును. కాబట్టి అట్టి ఏడుపు బిడ్డ
లకు ఆరోగ్యకరమే. రోగముచే నిరంతరము ఏడ్చు బిడ్డవని
బిగ్గరగానుండక స్వరహీనమై క్రమక్రమముగ మాలుగు
లోనికి దిగును. ఇట్టి ఏడుపుచేతనే బిడ్డకేదో జబ్బుగా నున్న
దని గ్రహింపవచ్చును. జబ్బుచేత ఏడ్చుబిడ్డలు ఆకారణ
ముగా అకస్మాత్తుగా ఏడ్చుటకు ప్రారంభించి కొంతసేపేట్టి
యేట్టి అలసి యూహకుండి తిరిగి ప్రారంభించి, తిరిగి నిలిపి
నిలిపి ఏడ్చుచుండును. నొప్పిచేత నేడ్చు ఏడ్చు అకస్మాత్తుగ
ప్రారంభమై నొప్పి తగ్గినవెంటనే అకస్మాత్తుగ నిలిచిపోవును.
రోగముచేత నేడ్చు ఏడుపు బిగ్గరగానుండును. తరెము
కొయ్యబోయను, లెల వెనుకకు వంగును, ముఖ మెర్రగాకండును.
కడుపునొప్పిచేత నేడ్చు ఏడుపు మిక్కిలి తీవ్రముగానుండును.
కాళ్ళ ముడుచుకొని పోవును. పాదము లొకదానిపై నొకటి
రాచుకొను చుండును. పొట్ట ఉబ్బినట్లు చక్కగా తెలియును.
విరేచనము కాకపోయి యుండవచ్చును. లేదా అతిసారముగా
విరేచనములు హెచ్చుగ నగుచుండవచ్చును.

వెలి నొప్పిచేత ఏడ్చు ఏడుపును బిగ్గరగా నేయుండును.
చిన్న చేతులు చెవులపక్కను ఆడుచుండును.

ఆకలిచేత ఏడ్చు ఏడుపును రోగముచేత ఏడ్చు ఏడు
పును ఒక తేలికముగనుండునగా జీర్ణము క్రితినేవియున్ననో
అనే పదార్థములు బిడ్డకును మంచిది. తల్లి మనస్సునకు అంతో
శనముకూడదు. మనోవ్యాధులను తప్పించ ప్రయత్నింపవలెను.
ప్రస్తుతము మనదేశమునందు సామాన్యజనులలో ఆడవారలు
తమ ఇండ్లలోని పనులను తామే చేసికొన కుండ జరగదు.
కాని సాధ్యమైతంత వరకు శరీరము అలసి పోకుండ
ఎంతవని చేయగలరో అంతవని చేసికొనుచు ఇతరుల
సహాయముతో కాలము గడపవలెను. చనులను
చను మొనలను శుభ్రముగను, పొడిగను ఉంచుకొన వలెను.
చను మొనను బిడ్డ నోటబెట్టికొని ఆనుకూలముగా పాలు త్రా
గుటకు పాలుగా చను మొనలుండ వలెను. బిడ్డ పాలుత్రాగిన
తరువాత ప్రతి సారియును చను మొన చక్కగా కడిగి నెమ్మ
దిగ తుడిచి పొడిగానుంచుకొన వలెను. మెత్తని సబ్బును
వెచ్చని నీళ్ళను ఉపయోగించిన చాలును.

ఏలూరు వైశ్యసేవా సంఘమువారు వేదపాఠశాలను
స్థాపించుటకు కుతూహలలై యున్నారు.

“కృష్ణాజిల్లా భీమవరం తాలూకా వల్లూరు గ్రామము
నందు లక్ష్మీవృషింజు పుస్తకభాండాగార మిటీవల స్థాపించ
బడినది”

బాపట్ల తాలూకా క్రొత్తచెరువూరు గ్రామచెరువు కట్ట
లమీద ప్రజలు బహిష్కరణమునకు కూర్చొను చున్నారు. దీనిని
మాన్యుటకు తహసీలుదారు తీర్పు చేసినను, మనముతగిన శ్రద్ధ
పుచ్చుకొనుటలేదు. కావున అధికారులు సంగతి సందర్భము
లను విచారించి, పురవాసుల కిబ్బందులను లేకుండజేయవలసి
యున్నార.

7 వ తేదీని గుడివాడ తాలూకా గ్రంథభాండాగార
సభ్యులు ఆంగలూరు బాలసరస్వతి పుస్తకభాండాగార మం
దిరమున చెరువువాడ వేంకటనరసింహము గారి యాజమాన్యము
క్రింద సమావేశమై సంఘముకదాని నేర్పజచి జనసామా
న్యమునకు జ్ఞానాభివృద్ధికి పుస్తకాలయములను, పఠనమంది
రములను, రాత్రి పాఠశాలలను నెలకొల్పుట, అభివృద్ధిగా
వింతుట, ఆంధ్రదేశ భాండాగారోద్యమ వ్యాప్తికి దోడ్ప
డుట, మొదలగు విషయములను చర్చించిరి. సంఘమునకు,
సభకధ్యక్షులయిన నరసింహముగారి నే, అధ్యక్షులుగను, ఇది
వరకుండు కార్యదర్శి, కార్యదర్శికోశాధిపతులుగను చుటికొం
దలు నిర్వాహక సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. సంవత్సరమున
శాకరూప్యము తక్కువగాకుండ చెల్లించువారు పోషకులుగ
నుండుటకు తీర్మానించిరి.

దేవునికడపయందు శ్రీమ ద్వేంకటరమణ స్వామి
వారికిఁ బ్రకృతము జరుగుచున్న “రావత్తు పగల్ పత్తు” త్వన
ములకుగాను పలువిధ విచిత్రాలంకారములచే నిర్మించబడిన
మండపము (కోతాయి) 9 వ తేది సాయంకాలమందలి యు
త్సవసమయమున హతాత్తుగఁ గాగితములకు నిప్పెట్లనో యం
టుకొని చల్లార్చుటకు సాధ్యముగాక స్తంభాది సహితముగఁ
బరళురాచుస్థితి యయ్యెను. జనుల కేమియుఁ బ్రమాదములు
పొసగలేదు. ఈ విచిత్రమండపమునకు సుమారు మూడువందల
యాపాయా లలంకారమునకే సరిపోయెనట!

యధవార్తావాహులవలన నీ క్రింది యద్భుతసమా
చారము తెలియుచున్నది. సోమరణరంగమునందలి (బిటిఫు
ప్రెంబిలైన్) న్యాయులలో వాయువాగ్రం(Wireless Telegra
phy)యేర్పా టెంతయు సుపయోగకరముగ నున్నది. క్రింద
జేరింగిడేశమువారు వివాద ఆకాశయానములవారితో నిరాపూట
ముగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నడపుచున్నట్లు తెలియు
చున్నది. అందుచే ననుముగ శత్రులుండు స్థానము నెఱిగి
భీరంగుల కాల్పుటకును, ముందు కట్టనే పోవుటకును మిత్ర
మండలివారికి విలగుచున్నది. ఆకాశయానములనుండి శత్రు
కదనముల నన్నిటిని క్రిందివారికి తెలియబరచుటవలన శత్రు
మరణసంఖ్య విశేషముగ వృద్ధిబొందుచున్నది.

అభినవ భీమసేనుడగు

ప్రొఫెసరు రామమూర్తిగారు.

(o)

ధర్మప్రదర్శనము. ఉపకార ప్రదర్శనము.

1916 వ సం॥ జనవరి నెల 11వ తేది

గురువారము రాత్రి 9-30 గంటలకు

- (1) శారద బాలికవిద్యాలయము (2) భారత బాల భక్త విహార సమాజము (3) చెంగల్పట్టు ఎలిమెంటరీ స్కూలు (4) హిందూ యూనియన్ కమిటీ స్కూలు (5) అమరావతి విద్యాలయం (6) క్రిస్టియనుకాలేజి స్టూడెంట్స్ యూనియన్ స్కూలు (7) ఎగ్జూరు గాలికాపాఠశాల.

ఈ 7 పాఠశాలలకును నేటి ప్రదర్శన లబ్ధి మగు ధన మొసంగబడును.

* * * జనవరి 13వ తేదీనవారం సాయంత్రం 4-30 గంటలకు

మద్రాసు వైల్డెస్ ఫిల్డ్ డ్రిక్ కున్న

ప్రతిమల్లుడు

ప్రొఫెసరు రామమూర్తి చాంఫియను మల్లుడు

సిద్ధి ఫైల్డెస్ కున్న

కడపటి మల్లయ్యధము ఘనముగా జరుగును.

గెలిచినవారికి రూ. 1000 ల బహుమానము.

టిక్కెట్లు—నేల అ. 8, గ్యాలరీ ధా 1.

తతిమ తరగతులకు యథా ప్రకారమే.

* * * జనవరి 14వ తేది ఆదివారము 9-30 గంటలకు

హోల్కార్ మహా గా వైల్డెస్

అల్లాబక్షుకున్న,

ప్రతిమల్లుడు

ప్రొఫెసరు రామమూర్తిగారి ప్రసిద్ధ అజేయ

మల్లుడగు సాదకు వైల్డెస్ కున్న

గొప్ప మల్లయ్యధము జరుగును.

గెలిచినవారికి రూ. 1000 ల బహుమానము.

కాలపరిమితి 45 నిమిషములు మాత్రమే.

* * * పంజాబు షర్కా వైల్డెస్ వాహుకున్న

ప్రతిమల్లుడు

సిరాజిద్ వైల్డెస్ కున్న

మల్లయ్యధము.

గెలిచినవారికి రూ. 100 ల బహుమానము.

కాలపరిమితి 20 నిమిషములు.

సలము—ఎస్సెనేడు.

THE GREAT WAR.

Allied Reply to President Wilson.

Salonika Front's Importance Undiminished.

Enemy Forces Advancing to Support Greek King.

GERMANS AIM AT TAKING ALL RUMANIA.

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

Anglo-Persian oil Company. Satisfactory Report.

LONDON, January 10. Speaking at a meeting of the Anglo-Persian Oil Company to-day, Mr. Greenway said that the result of the year was satisfactory, considering the war. German attempts to induce Persia to depart from her neutrality had completely broken down. German agents were completely discredited and had either cleared out or taken refuge with the Turks. The relations between the Company and the Persian Government were most cordial. In spite of difficulties, considerable progress had been made with the new pipe lines. There was further evidence of the extraordinary richness and extent of the oil fields of Persia, and by acquiring two-third interest in the Company the Imperial Government had secured for the nation an enormously valuable asset while affording British consumers a most valuable safeguard against monopoly.

The New War Loan.

LONDON, January 10. Secrecy is maintained regarding the war loan, but it is not doubted that there will be two distinct issues long-dated and short-dated free of income-tax. Probably big banks will be invited to co-operate in affording novel facilities to would-be investors by advances for immediate purchase. The issue has been postponed till January 12th. A meeting for the furtherance of the loan is being held at Guildhall on the 11th inst. Mr. Bonar Law and Mr. McKenna will be speakers. Members of the Cabinet will also speak in leading provincial centres.

New British Minister.

THE HAGUE.—Sir Walter Townley has been appointed British Minister to the Hague.

British Agriculture.

Parks to be Allotted to Grow Vegetables.

LONDON, January 10. The King has consented to the immediate ploughing up of several hundred acres of Richmond and Bushey parks for cultivation of cereal and fodder crops with the object of increasing food supplies. Allotments will also be selected in Kensington gardens, Hyde Park, and Regents Park accessible to the public for cultivation by Park staffs, of vegetables suited to London soil and atmospheric condition. A responsible person will instruct enquirers.

Trade Commissioner Service.

Extension Suggested

LONDON, January 10. The committee of the Board of Trade on commercial intelligence, Sir Albert Stanley presiding, considered proposals for a large extension of Trade Commissioner Service to British Dominions, also for commercial missions and other matters relating to organisation of British overseas trade.

Why Has Not Entente Accepted Peace Terms?

LONDON, January 10. The Labour Minister Mr. Arthur Henderson recently told an American interviewer that one of the reasons the Entente could not accept peace on the basis of the "status quo ante" was that while Germany had failed to conquer her enemies she had conquered her allies and made the middle Europe a political reality (Pioneer cable).

The Premier Received in Audience.

LONDON, January 10. Mr. Lloyd-George was received in audience by the King to-day.

Obituary.

LONDON, January 10. The death is announced of the novelist Sir William Magnay.

GREECE.

Allied Ultimatum to Greece.

LONDON, January 10. The Allied Ultimatum to Greece expires about midnight.

Swifter Allied Action.

Result of Rome Conference.

LONDON, January 10.

That swifter action with regard to Greece will result from the Rome Conference appears from a statement made by M. Briand, on his return to Paris, that he was fully satisfied regarding Italy's strong resolutions. He added that Italy's attitude was never doubtful, but a complete understanding had now been reached in matters of detail. It is assumed by the London papers that some extension of the Allied purpose in Greece beyond that in which Italy has previously joined is about to be made.

Doctor Dillon declares, that the Allies, with the exception of Italy, have throughout misunderstood the Greek imbroglio and failed to deal frankly and resolutely with King Constantine as an enemy. Their blockade has inflicted great hardships on the population, but has left the Monarch unmoved. The "Daily Telegraph" commenting on Dr. Dillon, anticipates action which will not leave King Constantine unmoved.

Agreement on Question of Macedonia Reached.

LONDON, January 10.

A telegram from Rome says:—Complete agreement was reached at the conference on the question of Macedonia. The Salonika front has lost none of its importance.

Enemy Advancing to Support Greek King.

LONDON, January 10.

SALONIKA.—Everything indicates energetic enemy action in the region of Monastir where it is reported that a Bulgarian regiment has arrived from Dobrudja and the remainder of the division is coming besides an Austrian regiment from Kalkandeli. The principal object of the Enemy will be to support King Constantine. Possibly some German reinforcements will attempt to work south round Lake Ochrida in order to join the King Constantine.

AMERICA.

Germany and America.

German Paper's Bitter Article.

LONDON, January 10.

AMSTERDAM.—The "Rheinische Westfälische Zeitung," in a bitter article says: "Americans have every reason to entertain the friendliest feelings towards us since they have done everything to oblige Great Britain and nothing to oblige Germany." The paper endorses Count Reventlow's views with regard to the singling out of German war heads, and contends that, if America is really in earnest about the restoration of peace, she should state the conditions of her friendship not in Berlin, but in London.

Crown Councillors and the Allies' Note.

LAHORE, January 10.

LONDON, January 9th.—According to one report from Athens M. Lambros, advocated the acceptance in principle of the Allies' note with modifications. All other Crown councillors advised its rejection.—"C. and M. Gazette."

America and Switzerland.

LONDON, January 10.

WASHINGTON. President Wilson has personally thanked the Swiss Minister for Switzerland's offer to co-operate in peace note.

Allied Reply to President Wilson. To Be Delivered To-day.

LONDON, January 10.

Reuter learns that the Allied reply to President Wilson will be delivered to the American Ambassador in Paris to-day or to-morrow. It is a fairly long document, and there is reason to believe that it will indicate generally the terms on which the Allies are prepared to discuss peace. It will be published in France forty-eight hours after President Wilson has received it.

Germany And Her Allies.

Peace Position to be Defined.

LONDON, January 10.

AMSTERDAM.—After the Entente has replied to President Wilson, Herr von Bethmann-Holweg in the Reichstag will further define the position of Germany and her allies. Germany will simultaneously address representations to the neutrals who supported President Wilson's proposal.

TELEGRAMS.

Death of Colonel Cody.

LONDON, January 10. A Telegram from Denver announced the death of Colonel Cody known as "Buffalo Bill".

RUSSIA

Russian Premier Resigns.

LONDON, January 10.

PETROGRAD.—M. Trepoff, Premier, and M. Ignatieff, Minister of Education, have resigned. Prince Gontzine has been appointed Premier and M. Kutchitsky, Minister of Education. Both are Senators.

Changes Wholly Unexpected.

Ministerial changes in Russia were wholly unexpected and so far cannot be explained.

SPAIN.

The Spanish Cabinet.

LONDON, January 10.

MADRID.—The Cabinet remains in office.

Spanish Pride Revolts

Against German Pressure.

LONDON, January 10.

MADRID.—The fact that the Cabinet is remaining in office after receiving assurance of King's confidence demonstrates that Spanish pride has revolted against German pressure. All parties appear to have combined to support the Premier in this international matter. It is reported that the German Ambassador will shortly be replaced.

No Foreign Pressure to be Tolerated.

LONDON, January 10.

The Premier M. Romanones declares he will never resign under foreign pressure.

Energetic Action Suggested.

LONDON, January 10.

PARIS. A Telegram to the "Temps" from Madrid says that M. Alvarez head of the Reform Party referring to torpedoing of Spanish Steamers said that Spain ought to adopt energetic measures. Government ought to decree an embargo on German vessels taking refuge in Spanish ports and cut off grants enjoyed by thousands of strangers which Spain was generously sheltering.

SWITZERLAND

Swiss Neutrality.

German Assurances to Switzerland.

LONDON, January 10.

PARIS.—General Wille, Swiss Commander-in-Chief, interviewed in Bern, stated that Germany had given an assurance that she would not invade Switzerland, but he added that, in the event of invasion, the Swiss Army would act in close conjunction with the adversaries of her enemies whose entry on the side of Switzerland would, so to speak, be automatic.

BULGARIA.

The Government Attacked.

In the Sobranje.

LAHORE, January 10.

LONDON, January 9th.—A wireless Zurich message says that six deputies attacked the Government in the Sobranje for presenting the Bulgarian army to Germany, for attack on Rumania, and the needless sacrifice of Bulgarian lives.—"C. and M. Gazette."

HOLLAND.

Rising in North Sumatra Suppressed.

LONDON, January 10.

BATAVIA.—The "Java-bode" reports a new revolt fomented by a new religious sect in North Sumatra in which a Government official named Muller has been killed. Military forces are suppressing the rising.

GERMANY.

Coal Supply.

LAHORE, January 10.

LONDON, January 9th.—It is reported from the Hague that the supply of coal from Germany is unsatisfactory. Imports from Great Britain are increasing.—"C. and M. Gazette."

AUSTRIA.

Austrian and German Relations.

LONDON, January 10.

The Austrian Emperor has followed the Kaiser's lead and issued an order exhorting the troops to fresh efforts. But the news from Vienna is apparently not yet quite satisfactory to Berlin. According to a Berne telegram published in the Italian "Ida Nazionale" the German Government has sent a plain intimation that any interior political transformation of Austria Hungary will be considered by Germany as an attempt to violate engagements made with the German Empire. At the same time there are signs of Bulgarian dissatisfaction and the "Vossische Zeitung's" Sofia correspondent wires that while the fear that Bulgaria might forsake her present friends is not great, it would be well to put the friendship on a fixed basis.—"Pioneer cable."

TELEGRAMS.

SEA WAR FARE.

Vessels Sunk.

LONDON, January 10.

The following steamers have been sunk:—
British "Lesbian."
French—"Alphonse Corelli."
Japanese—"Omoto Maru."
Norwegian—"Bergholm"—"Markland"—"Laupar" and "Halsb.".
Three sailing ships have also been sunk.
Captain Fry of the "Lesbian" has been taken prisoner by the Germans.
The Norwegian steamer "Lopus" and the Danish "Svend" both of which were en-route for England, have been seized by Germans and taken to Hamburg and Swine-münde respectively.

RUSSIAN FRONT.

Renewed Russian Activity.

Mitau Menaced.

LONDON, January 10.

The island in the Dvina captured by the Russians is about a hundred miles southeast of Riga. A German communique speaks of Russian raids in the vicinity of Friedrichstadt fifty miles east of Mitau hence it is apparent, that the renewed Russian activity in the north extends over a front of approximately a hundred and fifty miles, including important strategic positions of which Mitau is the most important as a depot for stores and junction of many railways and roads, and situated on the navigable river Aa. It was a German attack which developed the important Russian counter-offensive which has already brought the Russians to within a dozen miles off Mitau. The positions they captured between the western extremity of lake Labi and the village of Kalnien were strongly fortified in tiers, a considerable height about the flat country, and their conquest directly menaces Mitau.

Battle West of Riga Continues.

LONDON, January 10.

A Russian wireless communique says:—A battle west of Riga continues. We have captured position between Tirul Marsh and the River Aa. Since January 1st we have captured twenty one heavy and eleven light guns.

A German Report.

LONDON, January 10.

A wireless German official message says:—In a heavy snow storm the Russians recaptured the Glandon islands north of Riga. An attempt against the west bank of the Dvina failed. The enemy is tenaciously defending the valleys in the Beretz mountains into the Moldavian plain. We are advancing step by step.

Guns and Prisoners Taken.

LONDON, January 10.

PETROGRAD.—The Russians have captured a thousand prisoners and a score of guns, including heavy guns south-west of Riga.

RUMANIAN FRONT

The Germans in Braila.

German Correspondents' Claim.

LONDON, January 10.

AMSTERDAM.—German correspondents claim that three hundred wagon loads of grain were captured at Braila. They confirm the destruction of factories and state that most of the population remains.

German's Aim.

A "Times" message from Jassy says that it is not doubted that the Germans are aiming at the immediate occupation of the whole of Rumania. Despite the inclemency of the weather, they are bringing up new troops and pressing their attacks with extraordinary violence.

Eight attacks against heights north of Kasino failed. Enemy pressed the Rumanians back south of Kekeza but a counter-attack regained position and 270 German prisoners were taken.

BRITISH FRONT.

Further British Raids.

LONDON, January 9.

Marshal Sir Douglas Haig, in to-night's communique, says:—We successfully entered trenches opposite Hauluch. Our artillery was active on both banks of the Ancre in the Gommecourt salient, and we also caused a large explosion northward of Wicourtje.

LONDON, January 10.

The British communique says:—We seized and consolidated a section of trench eastward of Beaumont Hamel and took 140 prisoners. Other prisoners were taken in a raid eastward of Locs. We entered trenches opposite Armentieres, killing a number.

INDIAN TELEGRAMS.

—O—O—
FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)
(BY WIRE.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 10.

The following telegram dated the 8th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

TELEGRAMS.

The British carried out a successful daylight raid south of Arras, entering the enemy trenches on a wide front, penetrating to his third line and damaging his defences. A successful raid was also made south of Armentieres. The British captured two hostile posts north of Beaumont Hamel.

Nothing important occurred on the French and Italian fronts.

Considerable fighting has taken place near Riga, where the Russians captured two rows of trenches, 14 miles to south-west, and took 500 prisoners and battery guns. Enemy attack down the mountain valleys of Moldavia continues to make progress at various points.

Heavy fighting has taken place both north and south of Focsani, and the Russians assuming the offensive were able to press back the enemy at a point 12 miles south-east of Focsani.

The Russo-Rumanians had evacuated Braila after destroying stores and withdrawn to the north-east of Sereth. Galatz is now under fire.

General Smuts is still further pressing the enemy in East Africa and has reached Kibamhive.

The D. G. of Archaeology in India.

SIMLA, January 10.

Sir John Marshall, Director-General of Archaeology in India, will be in Ceylon from the 18th to 30th January and will visit Kandy, Anuradhapura and Polonnaruwa. One of the main objects of his visit to Ceylon is to present some of the recently discovered Buddhist relics to the Buddhist community. His dates thereafter are 5th to 20th February, Rangoon, Mandalay, Shwebo and Pagan; 25th to 28th, Calcutta; 3rd and 4th March, Benares; 7th and 8th Delhi; 11th Lahore; 13th March to 20th April Sairaikala; 21st to 30th, Mansera Urs and Rampur; 1st May to 15th June, Srangar, Avantipur, Martana and other cities in Kashmir.

CALCUTTA.

Application for Injunction.

CALCUTTA, January 10.

At the High Court to-day before Mr. Justice Greaves an application made on behalf of Leibaok Syndicate for injunction against Messrs Turnbulls Ltd. of Glasgow restraining them from parting with certain prospecting licence was called on for hearing. Leibaok Syndicate which was formed in 1912 purchased certain wolfram properties in Burma in 1914. They approached Messrs Turnbulls and it was agreed that the latter would put in twelve thousand pounds and float a company in London to take over the property with £50,000 capital out of which twenty thousand was to be divided thus—two thirds should go to Messrs Turnbulls and one third to the syndicate. It was alleged that Messrs Turnbulls constituted a totally different company. They went to Burma and got license to the company direct. The Syndicate then filed a suit and prayed for an injunction. Eventually Messrs Turnbulls agreed, pending the hearing of the suit, not to deal with seven thousand five hundred shares or to further charge or deal with interests in 12,000 shares.

Municipality's Address to

Lord Ronaldshay.

On His Arrival.

CALCUTTA, January 10.

At its meeting yesterday afternoon the Calcutta Corporation appointed a committee to draft an address of welcome to be presented to Lord Ronaldshay, Governor designate of Bengal, on his arrival.

BOMBAY.

Indian University Students.

For Military Service.

BOMBAY, January 10.

Giving its warm wishes for success to the proposal to recruit a company or double company from the Punjab University graduates and matriculates, the "Times of India" says:—It would be a fine thing if the Universities of this country were to emulate the achievement of the Universities in England, which gave up to the army practically all their students and the younger members of their staffs long before there was any talk of compulsory service. But the graduate in England who has just joined the ranks, whether in one of the so-called class corps or in any other unit, has always had the knowledge that if he proves his ability he may obtain a commission. We should like to hear that the Punjab men who join the projected company will be given an assurance that the road to the commissioned rank is not barred to them. There is no hint of this in the communique issued by the Punjab Government, and though the scheme certainly provides the means for gratifying the wish of the educated section of the public to be of personal service, it is on that account incomplete. The Punjab Government refers to the expressions of readiness to serve which have been made in the press, but it has apparently ignored the corollary, which has seldom failed to find expression, that Indians should be granted commissions.

Proposed L. L. D. for Dr. Mackechan.

BOMBAY, January 10.

At the meeting of the Senate of the Bombay University to be held on the 27th January Sir N. G. Chundavkar will move that the honorary degree of Doctor of Law be conferred on the Rev. Dr. Mackechan, D. C. Principal of the Wilson College, Bombay, and Vice-Chancellor of the Bombay University on the ground that as an educationist and scholar of distinction and ripe experience who has laboured strenuously to further educational interests of this Presidency. During the last forty-two years of his public life in the city of Bombay, he is, in the opinion of the Senate by reason of eminent position and attainments a fit and proper person to receive such a degree.

TELEGRAMS.

BURMA.

Burma Council.

RANGOON, January 10.

At the meeting of the Burma Legislative Council to-day under the presidency of H. H. the Lieutenant-Governor, the Burma Excise Bill, the Burma Salt Bill and Water Hyacinth Bill were passed. In reply to a question by an Hon'ble member the Hon'ble Mr. Webb said the question whether the University of Burma Bill should be introduced in the local Legislative Council or in the Imperial Legislative Council was now under the consideration of the Government of India. On the motion of the Hon'ble Mr. Rice leave was given to introduce the Burma Towns Amendment Bill, giving power to Deputy Commissioners in Burma power to prohibit carrying of 'dahs', bludgeons, loaded sticks, clasp knives, hunting crops, and other offensive weapons in any place and the Bill was referred to a Select Committee to report by the 13th March.

On the motion of the same Hon'ble Member leave was given to introduce the Rangoon Hackney Carriage Bill, by which separate penalties are provided for offence in connection with rickshaws and hackney carriages. The Bill was referred to a Select Committee to report by the 10th March to which date the Council adjourned.

PUNJAB

Sir Sunder Singh
And Post War Reforms.

LAHORE, January 10.

The "Observer," Lahore, publishes in full the letter which Sardar Sunder Singh Majithia has addressed to his constituents of the Punjab Provincial Council on the subject of post war reforms. The Sardar Sahib writes:—The contents of the memorandum were kept a sealed book from me and naturally the subject appeared to me to be far too important to deserve only a few minutes perusal for affixing my signature. On a cursory reading of the contents, it is not for me to say more about it, and I would have certainly refrained even the mention of this discourtesy, but the circumstances of so much being said about the matter, and my duty towards you who were good enough to honour me with your confidence by returning me to the Imperial Legislative Council and there to sit as the elected representative of the non-official members of the Punjab, demands a mention thereof. All this however, will not, and should not, affect our judgment of the real issues. We have to see what the requirements of the country demand in the present stage and at the present moment, and what should be our prayer to the benign Government about post war reforms. The subjects mentioned in the memorandum have been absorbing the country's attention, and naturally some occasions will demand an expression of my opinion, as your representative on the Imperial Council. I would, therefore, feel obliged to be favoured with your counsel on the subject. May I request for a speedy reply. It is understood that a reply to the above is in circulation along with this letter.

UNITED PROVINCES.

General May on the War.

A Lecture at Lucknow.

LUCKNOW, January 10.

General May, lecturing on the war, said that Germany claimed to have taken Poland, destroyed Serbia and occupied Belgium, but still the war went on as if nothing had happened, because she had not been able to conquer the armies in the field. The Rumanian army re-equipped would come forward at the right time just as the Serbian army had done. Referring to the duration of the war, he said:—"History tells us that Frederick the Great took 7 years to be successful in his attempts. Wellington took 6 years to win the Peninsular War. The war with Napoleon lasted for 20 years. Even the Crimean war was begun in 1853 and ended in 1856. Is it then to be wondered that we have not knocked out Germany in two years with all her preparedness which, in the words of Theodore Roosevelt, is a measure of Germany's dishonour? When this war began it was said that we would not be able to carry it on for even a year, but here we are, after 2 years of war, determined to carry it to a successful end and Germany asking us to make peace.

Attachment of Officer's Pay.

Allahabad High Court Judgment.

ALLAHABAD, January 10.

At the Allahabad High Court Mr. Justice Walsh and Mr. Justice Piggott delivered an important judgment on the question of attachment of an Indian Army Officer's pay in the case of Ramchander Dohi vs. Major Hay. Ramchander obtained a decree against the officer, now on field service, and applied to the Ajmer Court for attachment of one half of the officer's pay in execution of the decree. The officer objected and urged that the pay of an officer of His Majesty's Indian Army was not attachable under the Civil Procedure Code. The officer's appeal was dismissed and reference was made to the High Court. Their Lordships referred to the case of Colonel Lecky "vs." the Bank of Upper India and to the decision of the Bombay High Court reported in f. L. R. 27, Bombay, and said there were cases which were clearly in favour of the creditor in the present case. It was worth while to note at once that the decision in Colonel Lecky's case was to the effect that the salary of an officer of the Royal Artillery while serving in this country was not liable to attachment. The line of reasoning followed by the learned judges might or might not affect the somewhat different issue now before their Lordships. But it was quite certain that the decision itself was no authority on the subject of the salary of an officer of the Indian Army. The question now before their Lordships turned upon the working of Clause B. of Sub-Section 2, of Section 60, Civil Procedure Code, Act 5 of 1908. That Sub-Section had been repealed by the Repealing and Amending Act No. 10 of 1914. In their opinion the decision of the Ajmer Court was correct, and the order attaching half of the salary of the Officer in question was rightly passed.

దేశాభిమానము

దేశ భావలు.

(జి. సుబ్బారావుగారు.)

ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ మున్నగు దేశములలో నొక్క విధమయిన భావయే యెల్లడల ప్రవర్తించుచున్నది. రాజకీయ భావయు సర్వజనలకు మాత్రమే భావయు నొకటియే యున్నది. ల్యాటిన్ అను భావమాత్రము వారికి నన్నింటికి మాతృకయై యున్నది. అదియు గ్రంథస్థమే గాని భాషితముగ లేదు. అట్లు మాటలాడు భావ లొకటియే యెల్లడల నుండినను వానినే మాత్రమే భావగల జనులు కొందరుండుటచే నట్లు వర్తించుచుండును. కావున సర్వ సామాన్యముగ నా యింగ్లాండు మున్నగు దేశములలో నొక భావయే వ్యాప్తిగలిగి యున్నది. దానినే తత్పండితులు విశేషముగ వృద్ధిపఱచి యున్నారు. ప్రకృతి శాస్త్రములేమి, న్యాయశాస్త్రములేమి, గణితశాస్త్రములేమి, ముఖ్యములగు శాస్త్రములేమి, యతిముఖ్యములగు నిష్పంతువులేమి, యాతీతి వనేక విధములగు గ్రంథముల రచించి తమ భాషాదేవిని సర్వాలంకార సహితగ నొనర్చియున్నారు. మన భరతదేశ మట్టిపుణ్యమునందొక యసంఖ్యాకములగు భావలు కలిగియున్నది. ఇందుకు తోడుగ మనరాజకీయభావ మతియొకటియే యవశ్యపరమీయమై యున్నది. ఇది ప్రభువు భావ కావున మనము నేర్చుకొనుట ధ్యమే. వట్టిధ్యమే గాక యాభావయం దాతీతీనవా దైవయెడల ననేకవిధముల మద్యోగములకై కొని తన ప్రాపంచికమును సుఖముగ జరుపుకొనును. ఈ రాజకీయభావ దేశమంతటను వ్యాపించియుండుట సహజమే యయినను నది యెంతవర కవలంబితమో యెంతవరకు దానినివాడుకు కర్తవ్యమే. గౌరవించుటయు, న్యాయమే ఈ యంతమును గమనింపక మాతృభావయెడల తాత్పర్య మొనర్చుట మనలోపము. తల్లినిబట్టిగా నవతీతియైన మారుతల్లియని సంబంధనాచుములు కలిగినవి. తల్లిని గౌరవించినవాడు మారుతల్లిని పూజించినయెడల హాస్యాస్పదం డగును. నిందార్థ డగును. కావున తన్ను బహిఃప్రాణముగ నెంచి సందర్శించిన తన తల్లియే భావను చిన్న నాటినుండి తనకు ముద్దుగ నేర్చినో అట్టి భావనే తనకు దేవభావగ నెంచి దానిని నాజన్యము గౌరవింపవలెను.

మన దేశములో, తెలుగు, కన్నడము, ఆరవము, మళయాళము, హిందీ, మొదలగు భాష లన్నియొక్క లెక్కకు మిక్కిలియై యున్నవి. వీని నన్నిటిని నొక్కటిగఁ జేయుటకు కాదు. దొరతనమువారు సయితము తమ భాషాయోషామణికి నీ దేశభాషాసతుల ననుసరించు చెలికత్తెలనుగ నాయా జిల్లాలయందు నియమించుకొన్నారు. భాషలు వేరుకొలది యొకరిమాట యొకరికిఁ జెలియక, యొక దేశమునకుఁ బెట్టి పెట్టి, యొక్క దేశమునకై నేరచేయుచుండినను పరస్పర స్నేహములు నభిమానములు శీఘ్రముగ కలియుటకు వీలు లేకున్నది. ఈ భాగము నేకీభవించుటకు యత్నములేదు. ఏమిచేయ నగును. ఏది యెట్లున్నను ప్రతివాడును తనభాషను జక్కగ నేర్వగలెను. చక్కగ మాటలాడవలెను. చక్కని గ్రంథములను వ్రాయవలెను. తనభాషను జక్కగ మాటలాడనివాఁ డుండునామాటలాడకుండునా యని ప్రవృత్తిపరమమైనది. ఇందుకు సంగ్రహముగ ఒదులు వ్రాయుచున్నాను. భాష భాగగ నేర్చినవారు సయితము తమ భాషయందు నితరభాషాపదముల నవలంబితముగ చేర్చి మాటలాడుదురు. ఎట్లగు.

ఏమిందీ మీ Sonకు ఇంట్లో private tuition engage చేయండి. School లో Teachers సరియైన care తీసుకొని teach చేయరు. Knowledge ఎట్లు improve అవుతున్నది. ఫిండ్లకప్పడే foundation బాగవేయవలెను. Educationకు గాను యెంత Spend చేసినను loss లేదు. నా advice తీసికొనుడు, అనియు, నానివాహము Monday నాడు అవుచున్నది, వారికి మాసలాము చెప్ప, మావానితలలో Mud ఉన్నది, మీరు మేము ముగ యెప్పుడు శేటి అవుదాము, ఒంటిగా పోతాను ఫర్వాలేదు, ఫరాకత్ గా నిద్రపోవుచున్నాడు, నీపాకుము చెలాయించితే యెవడు వింటాడు. నాకు బాధేండ్లు జేకులేదు. ఈ ప్రకార మనభాషా పదముల వాడుదురు.

ఇట్లుచేసి భాషాప్రాశస్త్యము పెండుపకూడదు. వినవానికి నర్థముకాని పక్షముననో, తెల్పుభాషమునకు మనభాషయందు తగినశబ్దము తెలియకున్ననో వైప్రకారము ఇతరభాషాపదాలి మాటల నాడవచ్చునగాని నిరంతరము సర్వసాధారణముగ, నిష్పయోజనముగ న్యభాషాపదములను జేర్చి భాషించువేల? మనభాష నగౌరవించువేల? ఇంతియేగాక మనపు ప్రకభాండా గారమునం దితరపు ప్రకభాండాగారములకల యే విధమయిన గ్రంథములు లేనో యట్టివానిని భాషాంకికరణముచేత గాని స్వయముగ గాని రచింపవలెను. మన గ్రంథమాలయందు గల లోపములను బాగుగఁజేయవలెను. ప్రకృతము విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలవారు మొదలగు దేశభాషాభిమానులు, దేశోపకారపరులను మనభాషలోని గ్రంథములను ననేకములను ఇతరభాషలలోనుండి సర్వజనోపయోగముగ పరివర్తనము చేయుచున్నారు. శాస్త్రములు, చరితములు, గణితములు, మొదలగు మనగ్రంథమాలలోపములను తీర్చుచున్నారు. ఇట్లునే యందఱును దమదమ భాషాసేవచేసి భాషాదేవిని నల్లంకరించుచు రావలెను ఇదియే దేశభాషాభిమానము

చెన్నపురి దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది.)

నో టీ సు.

ఈ క్రింది మార్పులు 1917 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీనుండి అమలులోనికి రాగలవు. ప్రయాణీకుల శ్రేణు. చెన్నపురి దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేపయిని

ఇంటరుమిడియేటు మూడవతరగతి ప్రయాణీకుల ఒక ప్రయాణమున కగు శ్రేణు ఈ క్రింది విధముగ మార్పు చేయదమయినది.

మొలు 1-కి దస్తుడిలు.

ఇంటరుమిడియేటు క్లాసు.	మదరాసు నాల్గైరు సెక్షను, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ బ్రాంచి లైనులు, మదరాసు రాయచూరు సెక్షను.	మొదటి 300 మైళ్ళకు 4 1/2 నెట్లు.
	పూనా, బెంగళూరు సిటీ (బ్రాంచి లైనులు గాక) బెజవాడ, బందరు సెక్షను.	మొదటి 300 మైళ్ళకు 8 నెట్లు.
మెయిలుబాడి మూడవతరగతి	బ్రాడ్ గ్యాజి (ఇతర బ్రాంచి లైనులుగాక విశాఖపట్టణము బ్రాంచిలైను సహా) పూనా, మిరాట్ సెక్షను.	మొదటి 300 మైళ్ళకు 8 నెట్లు.
	కోలాపూరు, మైసూరు (పి.మో.గా బ్రాంచి మినహా) గుంటకల్లు, బెంగళూరు సిటీ, లోండా, మార్బగోవా హార్బరు సెక్షను.	మొదటి 300 మైళ్ళకు 8 నెట్లు.
ఇతరబండ్లలో మూడవతరగతి	బ్రాడ్ గ్యాజి (బ్రాంచి లైనులు సహా) పూనా, మిరాట్, గుంటూరు.	మొదటి 200 మైళ్ళకు 2 నెట్లు.
	మచిలీపట్నము మీటరుగ్యాజి సెక్షనులు. డబ్లియు. ఐ. పి. సెక్షను	మొదటి 200 మైళ్ళకు 2 నెట్లు.
	ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేలోని ఇతర అన్ని సెక్షనులలోను	మొదటి 200 మైళ్ళకు 2 నెట్లు.

మదరాసులోని ఏ రెండు స్టేషనుల మధ్యనైనను కోలాపూరు గోట్టు ఫ్లీపు రైల్వేలోని ఏ రెండు స్టేషనుల మధ్యనైనను ఇప్పుడు యిచ్చుచున్న ప్రత్యేకపు మూడవ తరగతి తగ్గు రేట్లు రద్దుపరచదమయినది. పై రేట్ల ప్రకారము లెక్కపెట్టి

ప్రయాణీకులు ఒకటికి ఒక అణాకు తక్కువ కాకుండా ఛార్జి చేయబడును. 2. చౌకతిరుగుప్రయాణపు టిక్కెట్లు. ఈ క్రింది చౌకతిరుగుప్రయాణపు టిక్కెట్లు రద్దుచేయబడును.

1916 వ సంవత్సరపు 25-వ నెంబరు కోచింగు గైడు నిర్ధారెన్సు.

	పేరా	పేజీ
(ఏ) ఇంటరుమిడియేటు క్లాసు రిటరన్ టిక్కెట్లు	51 (a) ii	103
(బి) వారము పరిమితిగల రిటరన్ టిక్కెట్లు	54	105
(సి) తిరువళ్ళూరు, తిరుత్తనీ పండుగ రిటరన్ టిక్కెట్లు	55	106

తాజాకలము } సాధారణపు రేట్ల చొప్పున అయ్యే ధనమును పుచ్చుకొని పండుగ ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థము టిక్కెట్లు ఇయ్యబడును.

3. తగ్గింపబడిన కూలీ రేట్లు. నార్తుళ్ళు రైలుస్టేషనులు, కలకత్తామధ్యను కూలీ ప్రయాణీకులకు గాను తగ్గింపబడి యున్న మూడవ తరగతి ప్రయాణపు రేట్లనున్న, వలస కూలీల నిమిత్తమై వాల్తేరు, బెజవాడ మొదలు ఆవడి వరకును ఇచ్చుచు వచ్చిన రేట్లనున్న రద్దు చేయబడును.

4. సీజ్ టిక్కెట్లు. బ్రాడ్ గ్యాజి సెక్షను వయిన ఇంటరు మిడియేటు మూడవతరగతి మూడు మాసముల, ఆరు మాసముల రిటరన్ టిక్కెట్ల ధరలును కొంచెము మార్పు చేయబడును.

5. కన్వేషను. 1916 వ సంవత్సరపు నెం 25 రు కోచింగు గైడులోని 115 మొదలు 122 పేజీలలో చెప్పబడియున్న 63 పేరాలలోని (I), (II), (III), (IV), (V), (VI), (XII), (XVI), (XVII), (XX), (XXI), (XXII), (XXIII) అయిదుములలోని సహాయ ధరలు రద్దుచేయబడును.

6. మోటారుకార్లు. 1916 వ సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు గైడులోని 169 పేజీలో ప్రచురింపబడిన 178 పేర గ్రాఫులోని (c) (1) పేరాలలోని మోటారుకార్ల తగ్గింపుధరలు రద్దుచేయబడును.

7. స్పెషలు రైళ్లు. సర్కసు, నాటక సంఘముల తీసికొనిపోవు నట్టి, నాలుగు చక్రముల బండ్లు 16 టికి మించక

గలిగియుండు స్పెషలు రైలుకుగాను మొలు 1-కి రు 4-8 0 ల చెప్పు ఛార్జి చేయబడును. ఇ తకు మించిన బండ్లకు ప్రోరేటాఫాన్ చేయబడును.

8. రిజర్వు చేయబడు స్థలము. (ఏ). ఎమ్.ఎస్. ఎమ్ రైల్వే పయిని బండ్లకు గాని, కంపార్టుమెంటులకు గాని రిజర్వుచేయబడుటకు ఈ క్రింది ఛార్జీలు చేయబడును.

(i) 1-వ 2-వ తరగతులు:— 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు గైడు 128, 129 పేజీలలో చెప్పబడియున్న 69 పేరాలలో చెప్పబడిన ప్రకారము రిజర్వు చేయబడు స్థలమునకుగాను నిర్ణయింపబడిన రేట్లను ఛార్జి చేయబడును.

(ii) ఇంటరుమిడియేటు మూడవ తరగతులు:— బాడీవై గాని కంపార్టుమెంటువై గాని నిర్ణయింపబడి యుండు జనసంఖ్యకు కావల పూర్తి ఛార్జి చేయబడును.

(బి). వివిధ తరగతులలోని కంపార్టుమెంటులకును ప్రస్తుతము చేయుచున్న తగ్గింపు రేట్లకు మార్పిక యథాతీతి నుంచబడును.

(సి) 1916 సంవత్సరము 25 నెంబరు కోచింగు గైడులోని 133, 134, 135 పేజీలలోని 71, 87 పేరాలలో ప్రకటించబడియున్న రిటి రిజర్వు చేయబడు స్థలమునకు నిర్ణయింపబడిన రేట్లు రద్దుచేయబడును.

(డి) పూర్ణముగా రిజర్వు చేయబడియున్న నే తప్ప బండ్లను ఇతరలైనులమీద నడపబడవు.

అమృతౌ జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చుట్టచుట్టే లోపల సీసా 1-కి వెల 0.8-0

తలనొప్పుల మూర్ఛలు.
వాయపుబొట్ల పొగొట్టును
పార్శ్వపు నొప్పుల
భారదోలును.
సువాసన లిగి యుండును.
ప్రతియింట సుండదగినది.

సనమూలకలచే హిందూ దేశమును

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాస్.

కల్యాణి - ప్రతితుండు

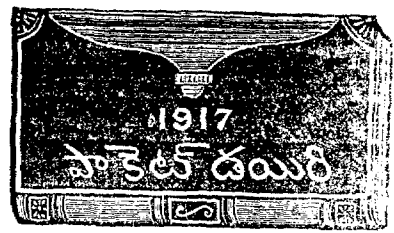
ఇది షేక్స్పియర్ ర్మను ఇంగ్లీషు మహాకవి నాటకము ననుసరించి
తేట తెలుగున త్రీలకును బాలుకును తెలియనట్లు రచింపఁ
బడినది. ఇతిర భాషాకవుల రచనా చతుర్త్వములు, మన
తెనుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నిది
మొదటిది. దీని కథానందిధానమును పాత్ర చతుర్త్వమును
నమూన అచ్చునములు. కల్యాణి ఆ 1. ప్రతితుండు

దైర్య కవచము

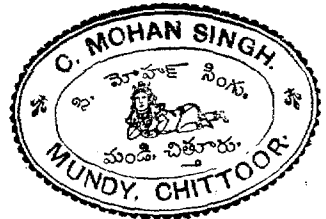
మనుజునకు గల పాపము గుణములలో దైర్యము
ప్రధానము. దైర్యమనగా ఆపదలయందు మనస్సు చలించ
కుండుట. మనుజుడు భరింపదగిన యన్ని కవచములను ఆత్మ
శక్తియులచే భేదించదగినది. ఈ దైర్య మనెడి కవచము
యత్త శక్తియులకు ఆభేద్యము. ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించు
చుటకై "అన్యత్రభీష్మాత్ గాంగేయాత్ అన్యత్రచ హనూ
చక్రః" అనెడి శీర్షికయందైన భీష్మునియొక్క చరితము
నతి సులభతైలి తెలిపియున్నది. వెల 6 అణాలు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో,
ఆనందముద్రాలయము, మద్రాస్.

285

పాకెట్
డయిరీ
యినాం

రబ్బరుసాంపులు ఏభావలో గాని ఏమూరిగాని ధర
రూ 2.0-0. 1917 వ సంవత్సరం జనవరి నెల 31 వ తేదీలోపల
రబ్బరుసాంపు, ఆర్డరుచేయువారికి వైకన్ డ్రెయిన్గాం. 1917
వ సంవత్సరం క్యాలండరు వలయువారు ఆర్డరు పోస్టేజీసాంపు
పంపవలెను. పూర్వాకేట్రాగు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.
583

పి. యె. సింహం అండ్ కో

119, ఆనియప్పనాయని వీధి, మద్రాసు.

ధాపీడితులకు పరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిలా

ఆంధ్రభృత రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటుమంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గండమాలలను
పుండ్లను, ప్రాంతనొప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుద్ధకారిణి (28)

వనోపధిసారసవరిలా గుణ మిమ్మిట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యరచ్చినను అన్ని విధములైన వోపములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసనోపములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
కుళ్ళిపరచును. శరీరాలోగ్యమును గలుగ జేయును. 15 రోజులకర కుండుటకు 4 బొమ్మల బుడ్డిలలో అమ్ముబడును.

ప్రొత్తెలియ:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2 BOMBAY.

గృహచర్యకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది ప్రేముక్ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

వికభాషావిప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

619

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అటు
నికారించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దుర్భాషనుపట్ల బాల్యములోనే ధాతునష్టము
కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈసాలామిసిరి
మురబ్బ నేవించియెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర
కాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి ముర బెప్పవల్ల ధాతుకృష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు
మాత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము
కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలా
మిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాండహార్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడ జనులు
ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన నునదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను
నేవించి సాలా బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయో
గించిన వారివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుభావప్రతిక పార్శ్వలతో పంపబడును.

15 తులాలు ఉట్టి వెల రూ. 2-0-0.

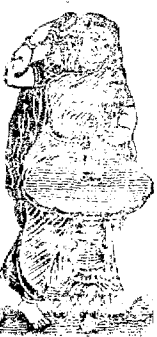
తచాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. నున్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్, బెంగళూరు సిటీ.

TOJANA HAIR FOOD.

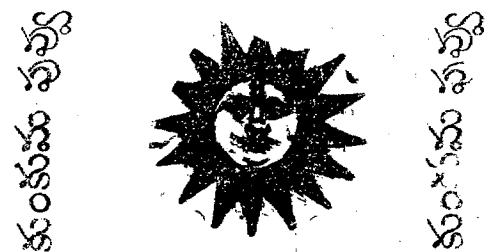
టొజానా. (కేశాహారము)

593

మెండుకలు, విలువగల భూషణములకన్నను విలువైనది మెండుకలుకల్లగాను, పొడవుగను నుండుట ప్రస్తుత
వంతులగున్నది. ఇవి రాలిపోవుటకు అనేక కారణములుగలవు. గాన శిరోరస్మి మైన ఈ టొజానాను ప్రతి
రోజు నమూకొనినయెడల తెల్లని మెండుకలు నలువై మిక్కిలి వెరిగి రమణీయుముగా నుండును. మెండు
కలు పుట్టెడి కారణమైన రక్తమును శుద్ధిచేసి మెండుకలు రాలిపోవుట నాపును. చుండులను మాన్పును.
పుట్టెడి మెండుకలును అతి త్వరితముగా పుట్టించును. ఈ టొజానా అనే తేలవలహారమును ఇంగ్లీషువారు
మొదట అమెరికాని ఇప్పుడు ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. పురుగులను జంపి కురుళ్ళను పుట్టి
పెంచును. మెండుకలు పగులుట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వల్పకాలములో తృప్తిగా కురుర్చు గలదు. కీరీట
మును బోలు కిరీటులము తగ్గినవి విచారపడనక్కరలేదు. ఏ మానవులుగాని యావనదేశలో వృద్ధత్వము
వచ్చునట్లులేదు. తరతరమగుచున్న టొజానాఉపయోగించి తమ యౌవనమును కాపాడుకొందురుగాక.
టొజానా త్రవ్వకరియుండలేదు. ఏ కెమిక్లవద్ద వైసను పరిశోధించుకోవచ్చును. డంభమునకై తేనిపోసి
కర్మలకునే ప్రతిబింబం తెలుములనుకొని మోసపోకుడు. ఇది ఇంగ్లాండులో చేయితిగులకయే తయారుకాబడినది తలనొప్పి
మొదలగు శిరోరోగములను పోగొట్టును. శ్రీ పురుషులకు ప్రాణగమానమైన మెండుకలుకు ఈ టొజానాకుమించినది వేటొ
కటికేలేదు. యువకులకిది మిక్కిలి చెప్పులము. అనేకములైన యోగ్యతా పుత్రము లందినవి. పరిశీలించిచూచిన తెలియును. వేల
కొలది మెండుకలు, మా ముందు మేము మిక్కిలి కొనియాడుట ప్రశస్తముగాదని యంతటితో విరమించినారము. ఇది రెండు
విధములుగా నుంచబడినది. పురుషులకు ఒకటి శ్రీలకు వేరొకటి. ఏ కెమిక్ల దగ్గరవైనానరే ఈ దిగువ ధరలకు దొరకును.
ఖరీదు:— 5 బొమ్మలు సీసా చుట్టుననే వానితో సహా రూ. 1-12-0. 10 బొమ్మలు చుట్టుకొనేవానితో సహా 2-12-0.
విజనలు ముత్తముగ తీసికొనవారికి వేరేధరలు. టే. మత్తెలియ కంపెనీ, ఓమిటెడ్, 19, కెంకంపైలెనవీడ్, చుద్రాన్.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెస్కు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ,
(53) 21. హమ్మంవీధి, బొంబాయి.